

1 § Debatt med anledning av budgetpropositionen

*Debatt
med anledning av
budgetpropositionen*

Finansministern överlämnade regeringens proposition 2006/07:1 med förslag till statsbudget för 2007, finansplan, skattefrågor och tilläggsbudget m.m.

Anf. 1 Finansminister ANDERS BORG (m):

Herr talman! Ärade ledamöter! Det är i dag, med överlämnandet av 2007 års budgetproposition, som vi sätter en milstolpe mellan epoken Persson, som går mot sitt slut, och epoken Reinfeldt, som just har börjat. För den som ska summera epoken Persson kommer det säkert att finnas mycket att rikta kritik emot, men ingen kan komma ifrån att det under den perioden också har skett en kraftfull och ansvarsfull sanering av de svenska statsfinanserna. Våra barn och barnbarn behöver inte betala för den välfärd vi konsumerar, och det ska Göran Persson ha heder av.

Alliansregeringens arbete kommer att präglas av kampen mot massarbetslösheten. Svensk ekonomi står stark. Vi har hög tillväxt, vi har låg inflation och vi har överskott i de offentliga finanserna – men det råder massarbetslöshet. Precis som budgetsaneringen tog tid och krävde många och svåra beslut kommer arbetet med att bekämpa massarbetslösheten och återupprätta full sysselsättning att ta tid. Det är den uppgift vi återkommer till i den här budgeten och den uppgift vi kommer att återkomma till i varje budget under den här mandatperioden.

Det är över en miljon svenskar som står utanför arbetsmarknaden. Det är högre arbetslöshet i Sverige än i många andra industriländer. Den är väsentligt högre än i våra grannländer, som Danmark och Norge. Det här är inte bara en ekonomisk fråga. De som är arbetslösa – den miljon som ställs utanför – förvägras också rätten att känna den stolthet som följer av egen försörjning. De människorna – den miljon som ställs utanför – får inte känna sig behövda av arbetskamrater. Den miljon som står utanför får inte del av den utveckling som det innebär att vara en del av ett arbetslag och att ha en arbetsplats.

Sverige har en jobbskuld som ska saneras, men det är inte den enda skulden. Vi har också en rättviseskuld. Massarbetslöshet drabbar inte blint. Det är väsentligt fler kvinnor än män som står utanför arbetsmarknaden. Vi har bland de högsta siffrorna för ungdomsarbetslöshet bland de industrialiserade länderna. Det är väldigt många invandrare och nyan-

lända till Sverige som har svårt att komma in på arbetsmarknaden. Vi har stora regionala skillnader, och vissa regioner drabbas hårdare än andra.

Rättviseskulden och jobbskulden hänger ihop. Det är utanförskapet som driver upp skillnaderna mellan människor. Det är utanförskapet som drar isär samhället. De grupper som står utanför arbetsmarknaden, inte minst ensamstående kvinnor, ungdomar och invandrare, har också sämre tillgång till välfärdsresurser och kunskapsresurser än dem som är på arbetsmarknaden. Det är därför en politik som pressar tillbaka arbetslösheten, som ökar sysselsättningen och som skapar förutsättningar för fler jobb i växande företag också är en politik som ökar rättvisan och minskar skillnaderna.

Sverige har också en välfärdsskuld. Vi betalar förhållandevis höga skatter i Sverige. Det kommer vi att göra även efter ett långt borgerligt regeringsinnehav, därför att vi vill gemensamt finansiera en god välfärd för alla våra medborgare. Men något vi inte ska betala för, som vi i dag betalar stora belopp för, är utanförskapet. Att människor är arbetslösa, förtidspensionerade eller befinner sig i sjukfrånvaro betyder att vi tränger undan resurser som kunde ha använts till att säkra kvaliteten i skolan, kunskaper för alla, god sjukvård och en bra äldreomsorg. Ska vi sätta Sverige i arbete och återupprätta arbetslinjen så börjar vi också beta av rättviseskulden och välfärdsskulden. Det är den här regeringens uppgift, och det är det som är kärnan i den budget vi har presenterat.

(Applåder)

Vårt program vilar på tre ben. Det är ett jobbprogram, ett program för starka offentliga finanser och ett program med en satsning på välfärden. Låt mig börja med jobben.

Vårt jobbprogram är brett. Det måste löna sig att arbeta. Därför går vi fram med ett arbetsavdrag som redan 2007 innebär att för dem som arbetar heltid sänks skatterna med någonstans mellan 500 kr och 1 000 kr. Vi vill gå vidare. Vi vill uppfylla det löfte vi hade i valrörelsen om att de flesta löntagare ska få sänkt skatt med 1 000 kr. Därför vill vi genomföra ett andra steg, och kanske också fler, i en skattereform. Men det måste ske i den takt ekonomin tillåter och finansiering kan säkras. Regeringens bedömning är att det andra steget i inkomstskattereformen kan tas 2008, men det är då beroende av finansiering och det ekonomiska läget.

Vi vill också säkerställa att arbetslöshetsförsäkringen är en omställningsförsäkring. En kärnpunkt i vår politik är att återupprätta arbetslinjen. Därför lägger vi fram en del tuffa förslag. Precis som under saneringen av statsfinanserna kommer det att krävas tuffa beslut. Det blir något lägre ersättning i a-kassan. Det sker en avtrappning i takt med att arbetslöshetsperioderna blir längre. Men det är nödvändigt om vi ska pressa tillbaka massarbetslöshet och återupprätta full sysselsättning.

Vår politik handlar också om att det måste bli enklare att anställa. Vi vill sänka arbetsgivaravgifterna, framför allt för dem som står längst ifrån arbetsmarknaden. Genom nystartsjobb sänks arbetsgivaravgifterna för dem som varit sjukskrivna, dem som varit arbetslösa och dem som varit förtidspensionerade under lång tid. Vi sänker också arbetsgivaravgifterna för ungdomar, för äldre och för invandrare och nyanlända till Sverige – grupper som får nya vägar tillbaka till arbete.

Vi reformerar också arbetsmarknadspolitiken. Det blir enklare att anställa när arbetsförmedlingen fungerar bättre. Det blir färre åtgärder och

mindre programvolym. Därmed kan arbetsförmedlarna fokusera på det som är deras kärnuppgift, nämligen att förmedla arbeten. Vi vill också reformera Ams strukturer. Byråkratiska gränser ska inte stå i vägen för jobbpolitiken.

Men vår politik handlar också om att det ska bli fler som vill bli företagare och att fler företag vill växa. Sverige har ett bra företagsklimat, men vi har ett dåligt klimat för små företag som växer snabbt, och det måste vi komma till rätta med. Därför vill vi sänka förmögenhetsskatten, förbättra 3:12-reglerna och minska regelkrånglet. Vi vill göra en stor satsning på kvinnors företagande och tillför också resurser till Almi. Vi avskaffar medfinansiering i sjukförsäkringen, och vi inför avdragsrätt för hushållstjänster. Det här är viktiga åtgärder som gör att Sveriges företagare kan känna att de har en regering som tror på dem och att de har en regering som tror att fler jobb kan komma i små och växande företag.

Låt mig ge några argument om varför regeringens program kommer att innebära betydelsefulla steg mot full sysselsättning. Vårt program bidrar till både att fler vill arbeta och att fler vill anställa. Genom att åtgärderna matchar och går i varandra förstärks effekten. Vårt program har störst effekt för dem som befinner sig i utanförskap och återvänder till arbetsmarknaden. Vi vet att skattesänkningar ofta spelar störst roll för dem som har minst. Det är därför profilen på jobbavdraget är så tydligt inriktad på att öka sysselsättningen. Alliansens program är också fullt finansierat. Det är inte tillfälligt, och det stärker den långsiktiga produktionsförmågan. Därför kommer det också att påverka hushållen mer.

Tittar man då på effekten av regeringens politik jämfört med vårpropositionen så blir det något högre tillväxt både 2007 och 2008 – 3,3 % jämfört med 3 % och 3,1 % jämfört med 2,8 %. Den reguljära sysselsättningen stiger påtagligt, och den totala arbetslösheten blir tydligt lägre mot slutet av mandatperioden.

Några saker händer emellertid inte. Timlönerna förväntas öka med 3,7 % både 2007 och 2008. Det blir alltså inte några sänkta löner. Inte heller kommer inkomstspridningen eller klyftorna i samhället att öka. När vi har räknat på den Ginikoefficient som Göran Persson så noggrant framhöll i valrörelsen visar det sig att förändringarna ligger inom felmarginalen. Det blir inte sänkta löner, och det blir inte ökade skillnader.

För oss är det viktigt att föra en stram finanspolitik. Det är det andra benet i vårt program. Överskotten kommer att motsvara 2,3 %, 2,6 % och 3,1 % åren 2007–2009. Det strukturella sparandet, alltså sparande justerat för variationer i konjunkturen, blir till och med något starkare och landar på i genomsnitt 2,7 %.

Vi sätter nu utgiftstak för 2007 och 2008, och de sätts 10 miljarder lägre än vad som tidigare aviserats. Vi presenterar också en beräkning av ett utgiftstak för 2009. Regeringen avser att i vårpropositionen återkomma med ett förslag till utgiftstak som ligger nära det som har beräknats. Därmed deklarerar vi också tydligt att det är vår avsikt att de reformer som kommer att tillföras ska finansieras inom ramen för utgiftstaket och genom åtgärder som också stärker budgeten.

En stram finanspolitik är nödvändig. Det är inte rimligt att vi beviljar oss förmåner och skickar räkningen till nästa generation. Det är viktigt att vi nu, när konjunkturen är stark, sparar i ladorna. Vi ser att världskonjunkturen bromsar in och avmattas på ett balanserat sätt, men det kan vi

inte vara säkra på. Då ska vi ha en säkerhetsmarginal. Det är nödvändigt att vi nu betalar på skulderna. Prognoserna visar att våra nettotillgångar i den offentliga sektorn ökar från 15 % till 20 % under perioden. Det är nödvändigt för att klara utmaningen från en åldrande befolkning.

En politik för starkare finanser är nödvändig men förutsätter också en del tuffa beslut. Det handlar om att vi kommer att få höja tobaksskatten. Ett paket cigaretter blir ungefär 4 kr dyrare, likaså blir en dosa snus ungefär 4 kr dyrare.

Det handlar också om att vi får försämra avdragen för övriga utgifter. Det förenklar för Skatteverket, och vi vet från studier att 90 % av de avdragen tidigare visat sig vara felaktiga.

Vi slopar även skattefriheten för hemdatorer. Värdet på förmånen sätts till 2 400 kr. Det är alltså förmånligt, och det är i dag svårt att förstå varför vi skulle subventionera konsumtionen av just datorer när de flesta svenskar redan är datoriserade.

Vidare inleder vi reformen av trafikförsäkringen. Vi kommer genom införandet av premieskatt att ta ett första steg mot en förbättrad trafiksäkerhet och mot att lyfta över kostnaderna för trafikskadorna på trafikförsäkringen.

Det här är tuffa beslut, men det är lika bra att nämna dem, för om man ska upprätthålla starka statsfinansier, starka offentliga finanser, måste man också våga ta de tuffa besluten. Och när skattesänkningen blivit något större är det nödvändigt att ta in lite mer på skattesidan så att vi klarar en ansvarsfull finansiering.

Den tredje punkten i Allians för Sveriges program handlar om välfärden. Vi kan i dag presentera ett första steg för att börja ta oss tillbaka och beta av den välfärdsskuld vi har i Sverige.

I skolan handlar det om att sätta kunskaperna främst – ett nytt betygssystem, bättre utbildade lärare och bättre uppföljning.

Det handlar om en bred satsning på vården, en verklig vårdgaranti, satsningar på psykiatri samt ett första steg mot en tandvårdsreform. I omsorgen om de äldre kan vi inleda arbetet med att erbjuda fritt val men också att ta några steg på vägen mot en verklig värdighetsgaranti.

I rättsväsendet handlar det om en stor satsning på polisen för att alla svenskar i hela Sverige ska ha rätt att känna sig trygga.

Jag kan också säga att jag är särskilt glad över att vi genomför en mycket stor jämställdhetsatsning. Resurserna till jämställdheten tiodubblas i denna budget, och det är en mycket betydelsefull framgång för vår regering.

Vi har en lång väg för att återupprätta full sysselsättning, beta av jobbskulden, ta ned arbetslösheten. Det gör man inte i *en* budget. Men det måste göras. Det måste göras för att hela Sverige ska leva. Det behövs för att vi ska kunna skapa ett samhälle där alla känner sig behövda och där vi kan säkra god välfärd för alla. Det är en lång väg, och i budgetpropositionen tar vi ett första viktigt steg på väg mot full sysselsättning och till att bekämpa massarbetslösheten.

Därför är det med glädje jag kan presentera denna budget för talmanen och riksdagen.

(Applåder)

Anf. 2 PÅR NUDER (s):

Herr talman! Jag vill börja den här debatten med att hälsa Anders Borg välkommen. Att vara finansminister är ett stort ansvar och det är också ett stort privilegium. Med tanke på de senaste dagarnas händelser får vi se hur länge det nöjet varar.

Välkommen dessutom till politikens vardag. Politikens vardag är möten med människor, människor som kräver ansvar och rättvisa. Politikens vardag är fjärran från teoretiska seminarier, kalkyler och fotnoter. Politikens vardag är ideologiska prioriteringar och vägval.

Välkommen därför, Anders Borg, till att resa runt i Sverige och berätta varför din politik gör de arbetslösa fattigare samtidigt som miljonärerna blir rikare. Välkommen att möta de kroniskt sjuka som får sämre sjukersättning därför att du vill att det ska bli så. Välkommen att möta de 70 000 människor som nästa år inte får arbete, utbildning eller praktik utan i stället tvingas gå öppet arbetslösa till lägre ersättning därför att du vill att det ska vara så.

Välkommen att möta dem som på nytt tvingas betala entréavgift för att besöka och ta del av vårt gemensamma kulturarv på de statliga museerna. Välkommen att berätta varför den öppna arbetslösheten nästa år måste öka till 261 000 personer med din politik. Välkommen att möta din ekonomiska politik i praktiken. Det är på riktigt nu. Det är dina prioriteringar och dina vägval som vi i dag debatterar.

Moderaterna lovade före valet att alla skattesänkningar skulle finansieras. I sin första budget bryter Anders Borg det löftet. År 2007 sänker regeringen skatterna med 42 miljarder kronor varav 6 miljarder kronor inte är finansierade. År 2008 sänker man skatterna med 49 miljarder kronor varav 14 miljarder inte är finansierade. Därtill använder man sig av dynamiska effekter om 2 miljarder kronor 2007 och 2 ½ miljard 2008. Sammantaget saknas det 24 miljarder kronor under 2007 och 2008 för att kunna leva upp till löftet som gavs före valet.

Detta, herr talman, är illavarslande, för den svenska ekonomin är välskött fram till nu. Sverige växer. Man får gå många år tillbaka för att finna en sådan skjuts i ekonomin som den just nu. Jobben ökar. Sedan augusti i fjol har sysselsättningen ökat med 93 000 personer framför allt i tjänstesektorn. Arbetslösheten sjunker. Vilken definition man än använder minskar arbetslösheten. Enligt Ams var 4,2 % öppet arbetslösa i september.

Vi har fler företag. 45 000 nya företag startades förra året. Inflationen är låg. Köpkraften hos hushållen är god, och reallönerna har ökat tolv år i rad. Det lönar sig att arbeta i Sverige.

Vi har starka offentliga finanser. De offentliga överskotten uppgår i år till 2,8 % av bnp. Statsskuldens andel av samhällsekonomin minskar. Det är den här ekonomin som den borgerliga regeringen övertog, och det är mot den som dess resultat ska räknas.

Nu påstås i debatten att bordet inte är dukat. Jag måste fråga: Vad är egentligen poängen med att svartmåla, att försöka visa att den svenska ekonomin är sämre än den egentligen är? Ja, poängen är naturligtvis ideologisk och politisk, för det gäller att motivera besparingarna. Trots de goda tiderna ska nämligen svångremmen nu dras åt, men inte för alla. Naturligtvis inte för dem som har de högsta inkomsterna, och framför allt inte för dem som har stora förmögenheter. Inte heller för dem som har

jobb, men väl för dem som saknar jobb. Trots att den svenska ekonomin i dag har bättre förutsättningar än på många år vill den moderatledda regeringen driva igenom kraftiga besparingar, besparingar som drabbar dem som har det allra svårast. Just det, de som är i utanförskap.

Skatterna ska sänkas med 40 miljarder kronor nästa år. Varför är det just de arbetslösa som ska betala notan? Det finns en tanke bakom detta som regeringen inte vågar tala högt om.

Genom att man sänker ersättningsnivån i a-kassan tvingas de arbetslösa enligt a-kassans regler att ta ett anvisat arbete med lägre lön. Låt mig ta ett konkret exempel.

En heltidsarbetande undersköterska tjänar med tillägg av OB-ersättning ca 20 000 kr i månaden. Efter 300 dagars arbetslöshet kommer hon att ha en a-kassa om 13 000 kr i månaden. Enligt reglerna måste hon vara beredd att ta ett anvisat arbete med en lön som ligger 10 % under a-kassan, det vill säga 11 700 kr före skatt. Annars riskerar hon att bli avstängd från a-kassan. Hennes nya lön kommer med andra ord att vara drygt hälften så hög som den lön hon hade innan hon blev arbetslös. ”Hälften kvar” har fått en ny innebörd i Anders Borgs Sverige.

(Applåder)

De nya moderaternas politik syftar till att man inte ska ha råd att vara arbetslös. De arbetslösa ska tvingas ut på en låglönearbetsmarknad där det kanske inte räcker med att ha ett jobb, utan man måste ha flera jobb för att få det hela att gå ihop.

Vi är för kollektivavtal och avtalsenliga löner, säger de nya moderaterna. Säkert, men vilka löner? Vi är för arbetslinjen, säger de nya moderaterna. Man menar låglönearbetslinjen.

Lägg till detta förslaget om att subventionera så kallade hushållsnära tjänster, så blir bilden komplett. Först, som alltid, vill man göra gigantiska skattesänkningar. Mest sänker man skatten för dem som har förmögenheter och stora villor i norra Storstockholm. Sedan sänker man ersättningen till de arbetslösa så att de blir tvungna att ta anvisade låglönejobb. Till sist gör man det billigare för dem som har råd att köpa låglönetjänster. Detta är tankegången.

Här sluts cirkeln efter en minst sagt turbulent vecka med regeringen Reinfeldt. Barnflickorna i Djursholm och Täby ska bli fler. De ska ha låg lön. Samtidigt ska de som köper deras tjänster få sänkt inkomstskatt, sänkt fastighetsskatt och slopad förmögenhetsskatt. De rika blir rikare, och de fattiga blir fattigare.

Nyliberalismen försvinner inte med Borelius och Stegö Chilò. Den finns kvar i politiken.

Denna politik inte bara ökar klyftorna och orättvisorna. Den stärker heller inte Sverige i en alltmer hårdnande internationell konkurrens. Fler städjobb, fler barnflickor eller, för den delen, fler poolvakter – det är inte så ett litet, exportberoende land vinner framgång. Den enda möjligheten för Sverige att hävda sig är att vi i stället för in mer kunskap, mer utbildning, mer forskning, mer marknadsföring och mer design i alla de produkter och tjänster som vi ska exportera från Sverige.

Vi måste klättra högre upp – inte ta steg nedåt på förädlingsstegen. Vad händer nu? Hem-pc-reformen, som har bidragit till Sveriges ställning som ledande IT-nation, kommer att avskaffas. I stället ska barnflickor, städhjälp, skönhetsalonger och frisörer skattesubventioneras.

Utbyggnaden av högskolan stoppas. Vuxenutbildningen skärs ned. Studiestödet till vuxenstuderande försämras. Forskningsstatsningen för små och medelstora företag slopas. Investerings- och exportstöden minskas. Ökad orättvisa och försämrad konkurrenskraft blir den dubbla konsekvensen av de nya moderaternas ekonomiska politik.

Herr talman! Den svenska modellen bygger på insikten om att en hållbar kompromiss är bättre än stenhård konfrontation på arbetsmarknaden. Därför har arbete och kapital kunnat mötas på halva vägen var. För att kunna åstadkomma sådana kompromisser, som på en och samma gång skapar både konkurrenskraft och köpkraft, måste arbetsmarknadens parter vara någorlunda jämbördiga. Starka arbetsgivare kräver starka fackliga organisationer och vice versa.

Vi har en hög grad av anslutning till de fackliga organisationerna i Sverige. Det är kanske världens högsta. Facket representerar mycket stora delar av den arbetande befolkningen. Det leder till helhetssyn och samhällsansvar och till en lönebildning i samklang med vad den internationella konkurrensen kräver. I Sverige ställer facket upp på nödvändiga och många gånger smärtsamma strukturomvandlingar.

Förklaringen till svensk fackföreningsrörelses progressiva hållning ska sökas i våra generella trygghetssystem och i att det fackliga medlemskapet har betydelse för den enskildes trygghet. Just dessa båda saker – de generella trygghetssystemen och utbytet av att man är medlem i facket – vill de nya moderaterna försämla. Man föreslår sänkt a-kassa, skiljer a-kassan från det fackliga medlemskapet, sänker sjukersättningen, höjer medlemsavgiften till facket, avskaffar avdragsrätten för fackavgiften och låter arbetsgivare anlita enskilda med F-skattsedel för att på så sätt gå runt trygghetslagarna. Så ser de nya moderaternas systemskifte ut.

Efter den här operationen behöver inte de gamla moderaternas metod, att förändra arbetsrätten, användas. Det blir för dyrt att vara med i facket. A-kassan blir för dålig och sjukersättningen för låg. Det blir bäst att skaffa sig privat försäkring. Varför ska man då betala skatt? Det är lika bra att betala svart och strunta i tv-avgiften!

Den här politiken är medveten och genomtänkt sedan lång tid tillbaka. Jag citerar: ”Att på ett rationellt och humant sätt nedmontera den generella välfärdspolitiken, i syfte att öka den allmänna välfärden, kommer att vara politikens och den politiska ingenjörskonstens viktigaste uppgifter åtminstone under de närmaste 3–4 decennierna. Arbetet kommer att kantas av misstag, bakslag och besvikelser, precis på samma sätt som det mödosamma arbetet med att bygga upp modellen, men det måste ske.”

Man talar om att nedmontera den generella välfärdsmodellen och säger att det måste ske. Det var en rådgivare till dåvarande statsministern Carl Bildt som skrev detta. På den tiden kallade han sig Anders E. Borg. De nya moderaterna möter de gamla moderaterna i en och samma person.

Herr talman! För att ett litet land ska kunna hävda sig i hård internationell konkurrens måste alla vara med och känna ansvar och trygghet. Vi har helt enkelt inte råd med att någon lämnas efter. Klyftor kostar, både i ekonomiska och mänskliga termer.

Vi som lever och bor i Sverige har lärt oss att det bara är trygga människor som vågar möta det enda vi med säkerhet vet om framtiden, näm-

ligen att det blir annorlunda. Det är bara trygga människor som vågar ta språnget in i det okända, som vågar spränga nya gränser, som vågar byta jobb och flytta, som vågar ta lån och köpa nytt hus och som mitt i livet vågar börja studera och starta om.

Vi har i vårt land visat att trygghet går hand i hand med konkurrenskraft. Konkurrenskraft är trygghetens förutsättning. Och trygghet är en nödvändighet för konkurrenskraft. Men visst, allt är inte bra i Sverige, långt därifrån. Och alla har det inte bra i vårt land.

Vi socialdemokrater tar vårt ansvar för det vi har gjort och det vi inte har gjort. Vi kommer noga att rannsaka vårt ansvar och våra gärningar. Men en sak är jag helt säker på: Socialdemokratins eftervalsdebatt kommer inte att landa i slutsatsen att Sverige behöver mer otrygghet och mer ojämlikhet. Tvärtom. Just för att Sverige ska kunna fortsätta att vara ett land i framkant i globaliseringens tuffa tidevarv krävs sammanhållning och utjämning, trygghet och solidaritet – inte motsatsen.

Herr talman! Vi kommer att ta strid mot den nyliberala politik för ökad arbetslöshet och ojämlikhet som den moderatledda regeringen i dag har presenterat.

(Applåder)

Anf. 3 ROGER TIEFENSEE (c):

Herr talman, ledamöter, åhörare, publik hemma vid tv-apparaterna och radiolyssnare! Vi gick till val på jobben. Vi vann valet på jobben. Nu levererar vi den första budgeten för fler jobb, och inte bara det. Centerpartiet gick till val för fler jobb, förnyad välfärd och god miljö. Vi bevisar i dag för väljarna att vi kan leverera på alla de punkterna.

Allians för Sverige bildades för två år sedan hemma hos Maud i Högfors. Det har varit två år av förberedelsearbete och samarbete. I dag kan vi se att det ger resultat. Samarbete lönar sig. Det är en viktig lärdom som jag delar med till er som sitter i opposition i dag.

Herr talman! Socialdemokraterna säger att vi kommer till ett dukat bord. Det är ett påstående som är oförskämt mot alla dem som lever i utanförskap. Men det är också lögnaktigt, eftersom Finansdepartementet i de budgetunderlag som fanns när vi tog över inte hade skuggat in Socialdemokraternas vallöften. Ni hörde rätt. Pär Nuder hade dukat för en springnota!

Socialdemokratin verkar leva i tron att saker blir utträttade bara man talar om dem. I valrörelsen fick vi höra att jobben skulle komma automatiskt utan att man behövde göra något. Det fick mig att tänka på den klassiska sagan efter bröderna Grimm, *Bord duka dig*, där ett magiskt bord skulle duka sig med mat och vin så fort man sade just: Bord duka dig!

Valet gav ett tydligt utslag. Jobben var den viktigaste frågan, och svenska folket trodde inte längre på Socialdemokraternas sagor. Det är inte så konstigt. Lever man själv i utanförskap eller känner någon som är arbetslös känner man inte igen sig när en finansminister säger att vi lever bra nära den bästa av världar.

Det är därför vi lägger fram den här budgeten, herr talman. Namnet – *Fler i arbete, mer att dela på* – kunde inte vara mer passande. Den nya majoriteten i Sveriges riksdag vägrar att acceptera att över en miljon människor står utanför ordinarie arbetsmarknad. Därför kommer vi att

göra allt som står i vår makt för att vända utvecklingen. Den ambitionen återspeglas i alla förslag som presenterats i dag.

Finansdepartementet hävdar att de aldrig någonsin har föreslagit så stora strukturella förändringar i en budget. Den ekonomiska politiken har helt enkelt fått en ny inriktning. Vi går från en passiv näringspolitik som i stor utsträckning handlat om arbetsmarknadsåtgärder och prat till en aktiv strukturpolitik. Det är en politik för att klara en internationell konkurrens samtidigt som vårt samlade välstånd kan bli bättre.

Herr talman! Vi har en ambition att Sverige ska bli ett av världens bästa länder att starta och driva företag i. Att starta företag ska inte bara vara något förunnat en liten krets. Det ska vara en självklarhet för unga och gamla, för kvinnor och män, för alla oavsett etnisk bakgrund.

Som centerpartist understryker jag gärna att fler nya och växande företag är en förutsättning för att vi ska klara framtidens sysselsättning och välfärd och för att alla de människor som i dag står utanför arbetsmarknaden ska få chansen att komma in. Detta gäller framför allt unga människor och människor med utländsk bakgrund, som i dag har ett extra stort utanförskap.

Regeringen lägger därför fram förslag som gör det mer lönsamt att anställa, förbättrar företagens kapitalförsörjning och minskar företagens administrativa kostnader genom att komma till rätta med regelkrångel och byråkrati. Låt mig ta några exempel.

Vi underlättar för unga att komma in på arbetsmarkanden genom sänkta arbetsgivaravgifter. Vi inför avdragsrätt för köp av hushållstjänster. Vi reformerar reglerna för fåmansbolag, de så kallade 3:12-reglerna. Vi avskaffar förmögenhetsskatten under mandatperioden. Arbetsgivarnas sjuklöneansvar efter andra sjuklöneveckan avskaffas. Vi gör det lättare att få F-skattsedel. Vi gör det möjligt att skjuta upp en reavinst om man återinvesterar den. Vi inför ett riskkapitalavdrag. Vi förändrar reglerna om förmånsrätten så att det blir lättare för företag att få banklån. Det är inte minst viktigt för företag som verkar på landsbygden.

Herr talman! I Sverige driver färre kvinnor än män företag. Dessutom är kvinnors andel av det samlade företagskapitalet betydligt mindre än männens. Ökad jämställdhet är viktigt både för att öka Sveriges konkurrenskraft och för att vi ska få starkare ekonomi. Kvinnor som företagare är helt enkelt en outnyttjad tillgång. Om fler kvinnor startade och drev företag skulle Sverige få en starkare ekonomisk utveckling. Förutom de övriga satsningarna på jobb och företagande föreslår vi därför särskilda satsningar på affärsrådgivning för kvinnors företagande och forskning kring kvinnors företagande.

Herr talman! Miljö är ett prioriterat område för den nya regeringen. Vi har ett stort ansvar att lämna över en värld till våra barn och barnbarn där luften går att andas och där vattnet både går att dricka och bada i. Regeringens miljöpolitik tar sin utgångspunkt i de globala miljöutmaningarna och klimatförändringarna. Miljökvalitetsmålen som riksdagen beslutet om ligger fast. Men regeringen kommer att fortsätta att utveckla miljömålen, exempelvis genom att ta fram klimatmål på medellång och lång sikt.

Samarbete både i Sverige och internationellt är viktigt för att möta miljöutmaningarna. Kyotoprotokollet måste få en fortsättning. EU har en viktig roll när vi ska skapa energisystem som minskar koldioxidutsläppen

och hejdar växthuseffekten. Regeringen vill att systemet med utsläppsrätter utökas både vad gäller omfattning och ämnen. Vi anser också att Sverige ska verka för att fler länder omfattas av systemet.

Herr talman! Situationen i Östersjön och Västerhavet är mycket bekymmersam. Övergödning, hårt fisketryck och utsläpp av miljögifter har redan fått stora konsekvenser. Regeringen kommer därför att prioritera havsmiljöarbetet och utarbeta en nationell havsmiljöstrategi för Östersjön och Västerhavet. Vi i Centerpartiet kommer tillsammans med våra regeringskolleger att ge miljöpolitiken ett nytt perspektiv. Miljöutmaningarna ska bli en ekonomisk hävstång. Grön teknik och gröna råvaror kommer att efterfrågas vid omställning av energi- och transportsystem. Det skapar inte bara affärsmöjligheter i jord- och skogsbruk. Behovet av teknik med minimal miljöpåverkan kommer att vara stort och ge växande möjligheter till ökad svensk export av miljöteknik.

Herr talman! Vi gick till val på att skapa förutsättningar för nya jobb, en förnyad välfärd och en bra miljö. Trots den korta tid som vår nya regering har haft på sig har regeringen levererat en bra start för att lösa de allvarliga problem vårt land står inför. Vi kommer att se till att människor kommer i arbete. Vi kommer att förstärka välfärden där det behövs som bäst. Vi kommer att prioritera miljöarbete så att våra barn och barnbarn också kan leva i en god miljö.

(Applåder)

Anf. 4 CHRISTER NYLANDER (fp):

Herr talman! Jag ska börja med att hälsa Anders Borg välkommen som finansminister. Jag vill också passa på att hälsa Pär Nuder välkommen som oppositionspolitiker. Det är en roll som tycks passa mycket väl.

Nu ser ni väl till att vi får ordning på skolan? Så sade en kvinna till mig i förra veckan. Hon berättade om stora barngrupper, arbetsmiljön och utslitna lärare. Hon berättade om sitt, men sade ändå så mycket om läget i Sverige i dag.

Det finns väldigt många människor som har höga förväntningar på alliansen. Det måste sägas att det tar tid att göra någonting åt många av de problem som människor möter i sin vardag. Men i den här budgeten tas de första viktiga stegen åt rätt håll. Man kan se det på en lång rad områden.

Den gamla regeringen hade inte kraft att göra någonting åt löneskillnaderna mellan kvinnor och män. Den nya regeringen inför en jämställdhetsbonus i föräldraförsäkringen, stimulerar kvinnors företagande och tar initiativ som ger traditionellt kvinnodominerade arbetsmarknader mer dynamik och mångfald.

Den gamla regeringen såg inte utanförskapet och att alltför många människor fastnade i områden där man har dåliga skolresultat, hög arbetslöshet och utslagning. Den nya regeringen tar i denna budget flera kraftfulla steg. Det handlar framför allt om jobben och ökad kvalitet i skolan men också om språkkunskaper.

Den gamla regeringen sade att den höga arbetslösheten bland ungdomar inte var något problem. Den nya regeringen inför kraftfulla stimulansåtgärder för företag som anställer just ungdomar.

Vi kommer att göra mer och behöva göra mer på dessa områden. Men nu tas de första stegen, och det är väldigt viktigt.

Herr talman! Sverige står inför fyra stora utmaningar framöver. Obalansen på arbetsmarknaden är den första utmaningen. Alldeles för många står utanför. Vi måste få fart på jobben och öka sysselsättningen. Den demografiska utvecklingen där färre ska försörja fler är den andra stora utmaningen framöver. Globaliseringen är den tredje stora utmaningen. Alliansregeringens uppdrag är att rusta Sverige för att möta den hårdnande konkurrens vi möter i den internationella ekonomin. I detta arbete får naturligtvis den globaliseringskommission som Lars Leijonborg ska leda en avgörande roll. Det är i detta sammanhang också viktigt att notera att i budgeten nås enprocentmålet för biståndet.

Jag tror att EU-debatten måste ta ny fart i Sverige, eftersom så mycket av det som måste göras för att klara den globala utmaningen för Sverige måste ske tillsammans med de andra länderna i EU.

Det gäller inte minst den fjärde stora utmaningen – de globala miljöhoten. Vi är så många som gläds över att vi har fått en varm och fin höst, men vi är säkert också en hel del som funderar på om detta bara är en slump eller om det är en början på någonting nytt – en klimatförändring.

För att Sverige ska vara lyckosamt i mötet med de här utmaningarna behövs en mer långsiktig och mer offensiv politik på en lång rad områden. Vi måste stärka utvecklingskraften i svensk ekonomi och vi måste, som Bertil Ohlin sade, värna de välbildande krafterna. Det måste löna sig bättre att arbeta, att studera, att driva företag och att ta risker. Det är så man säkrar morgondagens jobb och välbild.

Herr talman! Det här är framför allt en budget för fler jobb. Vi kombinerar en skattereform som gör det mer lönsamt att jobba med kraftfulla tag för fler företag som växer. Den inkomstskattereform som nu införs kommer att märkas i plånboken för de allra flesta – för alla som har jobb. Tillsammans med andra åtgärder leder den också till ett ökat arbetskraftsutbud. Fler människor kommer att söka sig ut på arbetsmarknaden med den politik som nu förs. Det kommer inledningsvis att se ut som om arbetslösheten faktiskt ökar, men i själva verket blir den dolda arbetslösheten, som tidigare har varit gömd, nu tydlig och öppen.

Det är därför viktigt att detta möts med åtgärder som också gör att fler efterfrågar jobb och att fler företag växer och nyanställer. När fler vill jobba måste det finnas fler företag som vill anställa. Regeringen föreslår nu också fler kraftfulla åtgärder för att underlätta för företagen. Det handlar om bättre regler för fåmansbolagen, det handlar om en sänkning av förmögenhetsskatten och det handlar om minskat regelkrångel och att arbetsgivarnas sjuklöneansvar avskaffas med mera.

Man ska erkänna att det är svårt att veta exakt hur detta slår och vilka effekter det får. Därför är det viktigt att regeringen visar stor öppenhet när det gäller att göra mer. Jag tror att mer kommer att behöva göras för att få fler företag att växa och för att möta det ökade arbetskraftsutbud som nu kommit att visa sig. Man får inte tveka inför att ta till större och kanske annorlunda åtgärder för att se till att fler människor verkligen får jobb och inte bara visar att de vill ha jobb.

De nya jobben skapas i små och medelstora företag. Om man vill få fram dessa företag och få dem att växa så får man inte glömma de människor som finns bakom. Det är entreprenörer som har idéer och som har satsat sin tid men som också tar stora risker.

Herr talman! Sverige ska satsa på kunskap. Det är med en bra skola och satsningar på forskning som vi rustar det här landet för de globala utmaningarna. I Kina och Indien utbildas nu många yrkesarbetande och ingenjörer som är beredda att arbeta mycket för en betydligt lägre lön än vad vi är beredda att acceptera här i Sverige. Sveriges framtida välstånd avgörs därför av dagens utbildningspolitik. I denna budget görs därför en mycket tydlig satsning på kvalitet i skolan och forskningen. Den nya regeringen vet att lärarna är avgörande för skolans kvalitet. I budgeten finns resurser för fler lärare, men framför allt också resurser för att lärarna ska få fortbildning och vidareutbildning. Det är någonting som är avgörande och som har eftersatts under lång tid. Det ges också resurser till fler speciallärare som hjälper de barn som har extra behov i skolan.

Detta kompletteras framöver, under de kommande åren, med en satsning på tidiga betyg, en kraftsamling för att elever ska lära sig läsa, skriva och räkna tidigt, en kvalitetssatsning på förskolan, en ny gymnasiepolitik som bland annat innebär att lärlingsutbildningen införs på riktigt och att fokus på högskolepolitiken nu blir på kvalitet i stället för bara kvantitet.

Sverige får nu en skolpolitik som har tydligt fokus på kunskap. Det är viktigt både för den enskilde och för Sverige när vi ska möta de utmaningar som vi står inför. Vi ska konkurrera med kunskap och inte med låga löner.

Sverige behöver också en mer offensiv forskningspolitik. Därför föreslår regeringen i denna budgetproposition – och det är väldigt bra – att de statliga anslagen till forskningen nu höjs med närmare 1 miljard kronor.

Jag tror att man också här måste vara beredd att göra mer. Det är satsning på forskning som kommer att göra att Sverige är framgångsrikt framöver. Jag tror också att det är viktigt att vi gör mer för att koppla samman forskning med entreprenörskap så att vi får flera spetskunskapsföretag i Sverige. Denna reform av kunskapspolitiken är central om Sverige ska klara det långsiktiga välståndet.

Herr talman! Som jag inledde med att säga finns det stora förväntningar på alliansen. Valet gav ett tydligt mandat för allianspartierna att driva en politik för jobb, valfrihet och kunskap. Alliansregeringens trovärdighet står och faller med om vi lyckas lösa det här med att få fart på jobben och att bryta utanförskapet. Med den här budgeten tas de första stegen. Det är viktiga steg och det är bra steg, men jag är alldeles övertygad om att vi måste kunna göra mer. Och vi kommer att göra mer.

(Applåder)

Anf. 5 STEFAN ATTEFALL (kd):

Herr talman! Pär Nuder svartmålade verkligen den nya regeringens politik och skönmålade sin egen. När man lyssnar på Pär Nuder kan man inte undgå att tänka på hur det kommer sig, om nu politiken är så förträfflig, att över en miljon människor lever i utanförskap på toppen av en högkonjunktur. Och hur kommer det sig att väljarna röstade bort denna förträffliga politik i höstens val?

Den viktigaste uppgiften för den nya alliansregeringen är att snabbt minska utanförskapet på arbetsmarknaden. Det handlar som sagt om över en miljon människor som på olika sätt inte får delta fullt ut och inte får vara med i arbetslivet. Det här måste vi i politiken kraftsamla kring för att de här människorna ska få uppleva delaktighet i arbetslivet och känna att de kan försörja sig själva, att de kan ta makt över sitt eget liv och att de kan uppleva gemenskapen kring ett fikabord på jobbet.

Som nyvald ordförande för riksdagens finansutskott kommer jag att göra allt vad som på mig ankommer för att den här politiken ska kunna genomföras med kraft och konsekvens här i riksdagen.

Finansministern har redogjort för viktiga delar i regeringens jobbpolitik. Låt mig lyfta fram *en* viktig åtgärd som jag tror har en oerhört viktig betydelse. Redan vid årsskiftet slopas arbetsgivarnas medfinansiering på 15 % av sjukpenningen för de anställda. Om man förstår hur en småföretagare, som har sitt lilla företag för ögonen, tänker och gör sin riskkalkyl så inser man hur tokigt den här medfinansieringen har slagit.

Risken att råka ut för långtidssjukskrivningar gör att småföretagaren tvekar att anställa människor som har en sjukdomshistoria eller som man på annat sätt kan misstänka kan bli långtidssjukskrivna. Medfinansieringen av sjukpenningen har höjt trösklarna för just de människor som har svårast att komma in på arbetsmarknaden.

Kristdemokraternas och den nya regeringens politik går tvärtemot ut på att hyvla ned trösklarna och underlätta för människor att komma in på arbetsmarknaden.

Ska vi säkra välfärden, inte minst mot bakgrund av att vi blir allt fler äldre så krävs det att antalet arbetade timmar ökar. Fler arbetade timmar breddar skattebasen och ökar skatteintäkterna. Ju fler skattekronor, desto mer till äldreomsorgen, skolan och sjukvården. När vi får fler jobb blir det också mer att dela på.

På äldre- och vårdområdet och på familjepolitikens område genomför den nya alliansregeringen reformer som vi kristdemokrater känner oerhört starkt för. Syftet är att öka tryggheten, valfriheten och tillgängligheten.

Det handlar om stöd till byggande av fler äldreboenden. Mellan 2001 och 2005 försvann 18 300 platser i äldreboenden trots att Socialdemokraterna inför valet 2002 lovade att det skulle bli 10 000 fler.

En ”fritt val”-reform och en värdighetsgaranti inom äldreomsorgen ska införas. Värdighetsgarantin innebär att det ska bli klart och tydligt vad äldreomsorgen ska klara av.

Extra medel anslås till att korta vårdköerna. Totalt satsas 1,9 miljarder kronor på vård och äldreomsorg i årets budget.

Regeringen föreslår också en översyn av den psykiatriska vårdens organisation och en förstärkning av den psykiatriska vården med ytterligare 250 miljoner kronor per år. Behovet är väl känt och dokumenterat – bitvis i form av personliga och även nationella tragedier.

Under 2008 genomförs en större tandvårdsreform som både stärker högkostnadsskyddet och skapar rimliga villkor för den förebyggande tandvården.

Familjepolitiken reformeras med ökad valfrihet och mer tid för barnen som ledstjärna. En barnomsorgspong införs så att föräldrarna själva kan välja barnomsorg bland en mångfald av utövare. Kommunerna ska ges möjlighet att införa kommunalt vårdnadsbidrag.

Dagens statliga fastighetsskatt avvecklas. Det första steget tas redan 2007 genom frysningar av taxeringsvärdena och införande av takregler för tomtvärdet.

Detta är många av de krav som vi kristdemokrater gick till val på och som nu uppfylls och kan bockas av.

Herr talman! Det har talats en hel del från socialdemokratiskt håll om att de lämnar efter sig svensk ekonomi som ett dukat bord. Och visst fann vi ett dukat och dekorerat bord. Det fanns färgglada servetter med herrgårdsmotiv och blommor på bordet. Hela valrörelsen handlade om hur fint Göran Persson och Pär Nuder hade dukat. I partiledardebatten förra veckan, och även nu, stod Göran Persson och Pär Nuder in i det sista och putsade frenetiskt på finglasen så att de skulle blänka så mycket som möjligt. Och tittar man på avstånd ser svensk ekonomi ut att må ganska bra. På toppen av en högkonjunktur går svensk exportindustri på högvarv, räntorna är ganska låga och den privata konsumtionen har stimulerats valåret 2006.

Men när vi i den nya majoriteten synade middagsbjudningen närmare upptäckte vi att det inte var så välfyllt i skafferiet. Reformutrymmet var uppätet, köttgrytan, som påstods vara färdig, liknande mer köttgrytan på den sämre restaurangen där man får gräva ganska djupt ned för att hitta köttbitarna.

Framför allt har vi upptäckt att gästlistan var alldeles för kort. Alla som skulle vara med var inte inbjudna. De arbetslösa, de förtidspensionerade, de som står i vårdköer, de äldre som inte får en värdig omsorg, de sämst ställda pensionärerna och småbarnsföräldrarna som sliter för att få vardagspusslet med barn och arbete att gå ihop saknades på gästlistan. Men det var för dem som vi kristdemokrater gick till val, och det är för dem som bordet ska vara dukat. Det är till dem inbjudningskortet nu skickas ut. Om inte förr, så om fyra år ska vi ha fest, och då är vi alla tillsammans.

(Applåder)

Anf. 6 ULLA ANDERSSON (v):

Herr talman! Ärade ledamöter! I en lång valrörelse har vi fått ta del av alliansens kritik av arbetslösheten. Förväntningarna på den här budgeten har varit att det ska vara en budget för jobb, men vad får vi? Jo, en budget utan konkreta jobbförslag, en budget för ökad öppen arbetslöshet där människor som i dag har sysselsättning kastas ut, där facklig organisering försvåras och där lönerna pressas nedåt. Det är en budget utan konkreta jobsatsningar.

Enligt Anders Borg står en miljon människor i utanförskap. Enligt samma budget föreslås 67 000 nya jobb. De här jobben är inte konkreta utan förhoppningar om nya dynamiska effekter av en borgerlig, klassisk, nyliberal politik.

Vi har fått ta del av en jobblös budgetproposition med besparingar på dem i utanförskap. Efter att ha tagit del av den här propositionen kan man väl säga klyftornas allians. Trots väl kända fakta som att små eko-

nomiska och sociala skillnader i befolkningen leder till ökat välstånd, bättre folkhälsa och ett tryggare samhälle, lägger alliansen en budget för ökande sociala och ekonomiska klyftor. Det är en ekonomisk politik som kvinnor, låglönegrupper, arbetslösa, sjuka och deras barn får betala. Som kvinna, mor, dotter och förskollärare ser jag mig som en flerdubbel förlorare i alliansens budgetförslag.

Herr talman! Låt mig ge några konkreta exempel utifrån mina egna och andras erfarenheter. Det är tydligt att det behövs fler anställda i äldreomsorgen så att moster får komma ut lite oftare, så att den sociala omsorgen förbättras samt så att sjuktalet bland de anställda minskar. Men i stället väljer klyftornas allians att införa skatteavdrag för städtjänster. Jag undrar hur finansministern resonerar. Är det viktigare att städa överklassens hem än att hjälpa lågavlönade kvinnor i deras vardag och öka tryggheten för moster och de övriga äldre? Ser ni städavdragen som framtidens bransch, eftersom det är nästan det enda konkreta jobbförslag ni har?

Det här förslaget gynnar i alla fall en liten ekonomisk elit som till exempel de direktörer som har ökat sina löner med 30 % de senaste två åren eller den före detta handelsministerns familj som tjänar ungefär 139 000 kr i månaden. Tror ni att de har råd att anställa vitt nu när skatte-subventionen införs? Enligt klyftornas allians ska överklassens arrogans premieras. Skattesubventioner ska rättfärdiga brott, och rika män ska slippa ansvaret för det obetalda hemarbetet.

När jag lyssnar på mina kolleger i förskolan är det tydligt att barngruppernas storlek behöver minska. Men i stället för att anställa fler pedagoger så att Lisa och Ahmed får bästa möjliga förutsättningar för sin utveckling, ökad trygghet och nära kontakt med en vuxen väljer klyftornas allians att införa vårdnadsbidrag för dem med god ekonomi och för att få kvinnorna tillbaka till spisen – en gammal, unken, kristdemokratisk tradition. Maud Olofsson eller före detta kulturministern har kanske råd att vara hemma för 3 000 kr i månaden, men vi kan inte se att det är ett ansvarsfullt sätt att använda våra gemensamma skattepengar till att skattesubventionera kvinnors ekonomiska beroende av män.

I stället för att korta vårdköerna genom att anställa fler i sjukvården och i stället för att minska klasstorlekarna genom att anställa fler lärare så att Kalle kan få stöd i sin läsutveckling väljer klyftornas allians att sänka skatten. Effekterna av skattesänkningarna, det så kallade jobbvdraget och den berömda tusenlappen i månaden bidde inte ens en tummetott för dem med lägst inkomster. Däremot blev det en tusenlapp i månaden för dem som tjänar 300 000 eller mer om året, men de som tjänar 100 000 får inte ens en femhundring. När avgiftshöjningarna är betalda är de stora förlorare. Allt är sig likt – adekvat moderat fördelningsspolitik.

Alliansen kunde ha valt att underlätta vardagen för oss kvinnor genom att anställa fler i äldreomsorg, förskola och skola, men skattesänkningar för män ses som viktigare. Alla gör vi våra val. Klyftornas allians väljer att öka skillnaden mellan kvinnors och mäns rättigheter, skyldigheter och möjligheter.

Herr talman! Klyftornas allians kunde också ha valt att behålla förmögenhetsskatten intakt i stället för att spara på arbetslösa, sjuka och pensionärer. Men i enlighet med de nyliberala ekonomiska teorierna ska

ju arbetslösheten individualiseras, trots att det är ett tydligt strukturellt problem.

De arbetslösa och sjuka ska genom yttre stimulans, det vill säga genom sänkta ersättningsnivåer i socialförsäkringssystemen, bli friska eller skaffa sig ett jobb. Hur det ska gå till är svårt för oss att förstå. Finansministern kanske kan förklara något som ingen borgerlig politiker har kunnat förklara under hela valrörelsen, men jag hyser inte så stora förhoppningar. Med den inställning som den nuvarande finansministern uttryckte i radion under valrörelsen är besparingar på arbetslösa logiska. Enligt honom är det för att de som är i arbetsmarknadsåtgärder har så bra ersättning som de tackar nej till jobb. Med det synsättet är klyftornas allians åtgärder förklarliga.

I propositionen kan vi läsa att det ska bli mer lönsamt att gå från bidrag – hur nu en försäkring kan vara ett bidrag, men det kanske Folkpartiet kan förklara – till försörjning genom arbete. Det är bara det att alliansen har glömt att skapa jobben och garantera tryggheten – jobblösa alliansen.

Enligt de nyliberala ekonomiska teorierna om normpolitik och jämviktsarbetslöshet ska den offentliga sektorns storlek minska i förhållande till bnp, den ekonomiska politiken hållas fri från folkligt inflytande, facklig organisering hållas tillbaka, avregleringar genomförs och arbetsmarknaden reformeras.

När inflationsbekämpningen sattes främst skulle arbetslösheten minska, i alla fall efter ett tag. När det nu inte skett – arbetslösheten här ser ut som i övriga länder med samma ekonomiska politik – säger de i stället att arbetsmarknaden behöver reformeras, och därefter behövs en låglönemarknad. I den teoribildningen är sänkta skatter alltid en lösning, trots att moderna välfärdssamhällen genom historien ökat skatterna för att nå välstånd och solidaritet. Att sänkta skatter inte leder till fler jobb ses som underordnat. Att vi redan provat modellen under den förra borgerliga regeringen och att det lett till jättestora underskott i välfärden och massarbetslöshet verkar inte avskräcka, eftersom skattesänkningar alltid är något de mäktiga tjänar på.

Herr talman! Klyftornas allians genomför nu det de nyliberala ekonomerna önskar, försämrade trygghet på arbetsmarknaden, försämrade akassa, stora skattesänkningar och en låglönemarknad. Det är inte så oväntat om man har tagit del av deras budgetmotioner från i våras. Nu är inriktningen utstakad.

En ekonomisk teoribildning som i teorin saknar maktbegrepp och socialt sammanhang styr vår ekonomiska politik. I praktiken leder det till att de rika blir rikare, de mäktiga blir mäktigare och folket får stå tillbaka. Mäns makt över kvinnor stärks, den ekonomiska demokratin urholkas, arbetsgivarnas makt på bekostnad av arbetstagarnas makt stärks och klyftorna ökar – klyftornas allians, lönesänkaralliansen.

Vänsterpartiet anser att målet om full sysselsättning måste sättas först och förverkligas. Att människor har ett tryggt arbete med bra och rättvisa löner och makt över sitt eget arbete är viktigast. Det betyder att vi ifrågasätter systemet med en fristående riksbank som bekämpar riksdagens åtgärder att nå målet om full sysselsättning.

Vi kommer att följa utgiftstaken men ifrågasätter dem starkt eftersom utgiftstaken motverkar offensiva välfärdssatsningar som folk efterfrågar.

De leder till att offentlig sektors andel av bnp minskar men tillåter ofinansierade skattesänkningar som urholkar välfärden.

Vi ifrågasätter också nivån på sparmålen eftersom de förhindrar att målet om full sysselsättning nås. För visst är det märkligt att vi ska samla pengar i ladorna när vi i stället kan och behöver använda dem till att skapa jobb? Visst var det 1 miljon du sade, Anders Borg, och inte 67 000, som behövde ett jobb?

Vi vill se en politik för god hushållning och långsiktig hållbarhet. Den ekonomiska politiken ska stimulera efterfrågan och uppmuntra till hållbara investeringar, och då där de mest behövs: i vår gemensamma välfärd.

Vi vill se en jämställd arbetsmarknad. Det kräver en höjning av kvinnors löner, arbetstidsförkortning, individualiserad föräldraförsäkring, lagstiftning om heltidstjänster och avskaffande av alla osäkra anställningsformer. Men alliansen kan nog inte ens stava till en jämställd arbetsmarknad eftersom alla deras förslag motverkar just det.

Vänsterpartiets inriktning på motbudgeten kommer att vara att skapa fler jobb genom en aktiv ekonomisk politik och inte som alliansen med förhoppningar om att någon annan ska fixa det. Offentlig sektor är drivmotorn i hela samhällsekonomin. Vi vill anställa fler inom välfärdssektorn, oerhört betydelsefulla och välbehövliga jobb inom till exempel äldreomsorg, sjukvård och skola. Men en satsning på offentlig sektor är också en satsning på det privata näringslivet. Den offentliga sektorn är det privata näringslivets enskilt största kund och handlade för 400 miljarder ungefär i fjol. Bland annat Nutek har i en rapport påvisat betydelsen av hur offentlig sektors offentliga beställningar av miljöteknik, miljökrav och handikappanpassning drivit på utvecklingen i det privata näringslivet.

Vi kommer att visa på att rättvisa är produktivt. Om man satsar på grupper som levit i knapphetens tyranni, det vill säga avstått från en hel del av sina behov, så ökar efterfrågan i samhället. Om en ensamstående mamma får det bättre köper hon den där vinterjackan som hon länge har behövt, barnen får gympaskorna och håret klipps.

Det är annat mot satsningar på dem som redan har det gott. Det leder till ökat sparande, ökade avbetalningar på lån och att några fler aktier omsätts.

Vi vill satsa på småföretagare genom att avskaffa hela sjuklöneansvaret för dem med färre än tio anställda. Det leder till en minskad bortsållning av funktionshindrade och sjuka från arbeten och en vilja till nyanställningar. Det anses av företagarna själva kanske vara den viktigaste reformen. Vi beklagar att inte alliansen funnit det som en lösning.

Forskning och utveckling är avgörande för framtidens arbete. Där ser vi miljöomställningen som den avgörande viktigaste frågan för både miljön och fler jobb. Enligt branschorganisationerna själva kan det leda till ungefär 165 000 nya jobb på 15–20 års sikt.

Herr talman! Vi ser inte alliansens budget som en budget för jobb utan en budget för ökande klyftor där mycket får mer och de som behöver mest får betala. Vi ser en budget som tar från kvinnor och ger till män, och vi ser en budget där vår gemensamma sektor på sikt urholkas. Vi ser en budget för en låglönemarknad, och de med liten makt får avstå för dem med mycket makt. Vi ser en budget som slår på dem som redan

ligger. Vi ser en budget utan ett helhetsansvar för miljön och den välbehövliga energiomställningen.

Troligtvis blir det som det brukar när högern har makten: först stora skattesänkningar för att man sedan ska kunna försvara nedskärningar i välfärden. För klyftornas allians är det ett legitimt sätt.

Herr talman! Budgetpropositionen kan sammanfattas med tre ord: klyftornas allians, lönesänkaralliansen och jobblösa alliansen.
(Applåder)

Anf. 7 MIKAELA VALTERSSON (mp):

Herr talman! Ledamöter och åhörare! Det var lite positivt först när man kunde se budgeten, för lila är nämligen en av mina älsklingsfärger. Det är också en av höstens mesta trendfärger. Men tyvärr sträckte sig bara den positiva överraskningen till omslaget. För färgen på årets budget lurar rejält. Det är bara så långt som det framtidsinriktade och trendriktiga sträcker sig.

Det är 47 månader till nästa val. Nu inleds fyra förlorade år för miljöpolitiken. Det kan vara på sin plats med en liten reflexion om utgångsläget inför den här mandatperioden. Vi har bakom oss ett åtta år långt samarbete om den ekonomiska politiken mellan de rödgröna partierna. När detta rödgröna samarbete inleddes var det ingen brist på olyckskorpar. Det var ganska många som förutspådde att våra tre partier inte skulle kunna hålla sams och att samarbetet skulle leda till en slapphänt ekonomisk politik. Ord som rödgrön röra användes av politiska motståndare.

Vi kan i dag konstatera att samtliga dessa spådomar kom rejält på skam. Våra partier har tillsammans kommit överens om 15 budgetpropositioner och en lång rad gemensamma förslag på olika politikområden. Vi kan konstatera att Sveriges ekonomi står bättre rustad än på mycket länge och framstår som mycket stark jämfört med andra länder. Det rödgröna samarbetet har i stället inneburit en period av nästan unik stabilitet i den svenska ekonomin.

En viktig bakgrund till stabiliteten är värnandet av statsfinanserna. De stabila statsfinanserna har starkt bidragit till att inflation och räntor har kunnat hållas låga. Det har gynnat näringslivet och de svenska företagen. Den låga inflationen har lett till betydande reallöneökningar för löntagarna. Nyföretagandet var 2005 det högsta sedan det började mätas.

Den gröna omställningen av samhället har börjat ta ordentlig fart. Det märks till exempel inom transportsektorn där olika stimulansåtgärder lett till att försäljningen av miljöbilar flerdubblats. En historiskt hög satsning på upprustning och nybyggnad av det svenska järnvägsnätet har inletts. Ett lyckat försök med trängselavgifter har genomförts i Stockholm. Kraftigt ökade resurser har avsatts för att värna den biologiska mångfalden och för sanering av tidigare miljösynder. Satsningar har skett på utökad ekologisk odling, och djurskyddet har förbättrats genom skärpta krav.

Solidariteten med utsatta människor har stärkts i såväl Sverige som andra länder. Satsningar har skett på att bekämpa arbetslöshet och hemlöshet, på höjda lägsta nivåer i försäkringssystemen och på stöd till utsatta barnfamiljer. Biståndet har höjts och är från 2006 1 % av bruttonationalinkomsten. Asylsökande har fått en mer rättssäker prövning, och många gömda flyktingar har fått stanna i Sverige till följd av en tillfällig asylslag.

Kampen mot diskriminering har skärpts. Villkoren för småföretagare har förbättrats. Små företag har fått sänkta arbetsgivaravgifter och en temporär hel befrielse för den först anställda i soloföretag. Viktiga satsningar har gjorts på kulturverksamhet som museiverksamhet, dans och teater och för förbättrade arbetsvillkor för kulturarbetare. Sänkningen av bokmomsen till 6 % har lett till ökade bokinköp och ökat läsande. Möjligheten till friår har gett många människor möjlighet till en välkommen återhämtning från ett stressigt arbetsliv samtidigt som långtidsarbetslösa ungdomar kunnat få in en fot på arbetsmarknaden.

Herr talman! Det finns en del inslag i den nya regeringens budget som vi från Miljöpartiet kan sympatisera med. Dit hör viljan att reformera och se över Ams och de arbetsmarknadspolitiska åtgärderna. Människor ska inte behöva uppleva att de bollas runt mellan olika åtgärder som inte leder till att de utvecklas och ökar sina möjligheter att få jobb.

Men de konkreta åtgärderna i budgeten oroar mycket. Det är skattesänkningar som främst ska leda till de nya jobben. Höjda arbetsgivaravgifter slår hårt mot småföretag. De sämst ställda i samhället ska betala notan för skattesänkningarna, och miljöåtgärder lyser med sin frånvaro.

Man kan fråga sig: Var finns de nya moderaterna? Budgeten visar i stället på mycket traditionell moderat politik. Man hoppas att stora skattesänkningar ska leda till fler jobb, och man sparar på dem som har det sämst. Det är inte en modern politik att slå på dem som redan ligger.

Herr talman! Den nyttillträdda regeringens första budget skapar ett hårdare klimat för både människor och miljö. Det är inte en budget för de utsatta människorna. Det är inte en budget för djuren. Det är inte en budget för miljön.

Jag känner en stark oro för regeringens ambitioner på miljöområdet. Jag får väl gratulera till en viss insikt i allmän text om klimatfrågans betydelse och allvar, men dessa vackra ord måste följas upp med konkreta åtgärder. Var finns alla de förslagen? Var finns alla era omtalade morötter, när ni inte ens presenterar ett eget förslag på miljöbilsbonus?

Inte en enda åtgärd, inte ett enda konkret förslag, finns med som kommer till rätta med klimatproblemen. Det är inte trovärdigt. I stället satsar regeringen på mer flyg och vägar och vill spara på järnväg. Vi flyttar oss tio år tillbaka i tiden i ett enda slag. De förslag som den nya regeringen presenterar i budgeten tar inte klimatfrågan på allvar. Klimatfrågan är en fråga för kommande generationer. Klimatproblemen låter inte vänta på sig. Varje förlorat år är en försämring av vår miljö.

Den borgerliga regeringen har mycket låg trovärdighet på miljöområdet. Dagens avlämnade budget förbättrar tyvärr inte den bilden. Regeringen trampar på bromspedalen för miljöarbetet. Detta är inte en budget för miljön.

Jag känner också en oro för vissa inslag i regeringens företagssatsning. Att nu ersätta dagens nedsatta arbetsgivaravgifter, som framför allt gynnar småföretag som är konkurrensutsatta, med ett fullständigt borttagande av avgifterna för ett mindre antal ej konkurrensutsatta branscher är inte en bra politik.

Företagen står nu lurade, med lång näsa. Jag tror att väldigt många småföretag väntade sig att de skulle få skattesänkningar med den här nya regeringen. Jag tror att de i dag är mycket besvikna när de inser att skattehöjningar blev den verklighet de mötte.

Vad tänker ni svara den lilla företagaren när han eller hon undrar varför de inte får skattesänkningar och varför andra förslag för nya jobb lyser med sin frånvaro? Hur tänker ni förklara för de företag som vill satsa på forskning och teknisk utveckling att ni tar bort den utomordentligt lyckosamma satsning på forskning i småföretag som vi har genomfört genom Vinnova? Vad svarar ni den arbetslösa med barn som får lägre ersättning och sämre föräldrapenning? Nej, detta är inte en budget för fler jobb. Man gör förvånansvärt lite för att företagen ska nyanställa och räknar mest med effekter av en gigantisk skattesänkning.

Man fokuserar i budgeten på åtgärder för att komma till rätta med bidragsfusket, men var finns åtgärderna för att komma till rätta med skattefusket? Den senaste veckans händelser kanske borde leda till en viss insikt om behovet av att komma till rätta även med skattefusket.

Hur ska ni från den borgerliga regeringen lösa de stora framtidsfrågorna? Var finns politiken för att ta ett långsiktigt ansvar för vår framtid och levnadsmiljön på vår jord? Var finns politiken för de utsatta människorna i vårt eget land när ni prioriterar att försäkra för de allra sämst ställda? Var finns solidariteten med de djur som färdas i långa transporter till slakterier när ni lägger ned Djurskyddsmyndigheten? Det här är inte en budget för de sämst ställda i samhället.

Vi vill från Miljöpartiet i stället rikta reformer till dem som behöver dem allra mest. Vi måste i stället förbättra levnadsvillkoren för de mest utsatta.

Ni borde ha prioriterat de fattigaste pensionärerna, där behovet av höjd garantipension är stort.

Ni borde ha prioriterat landets studenter, som förväntas leva på 7 000 i månaden. En genomsnittsstudent i Sverige har varje månad ett under-skott på 650 kr. Vår framtid är beroende av att människor vill studera på högskolan, att de orkar, kan och vill satsa sitt liv på studier. För att högskolan ska kunna värva människor med olika bakgrund och i olika åldrar måste det vara rimliga levnadsvillkor för att studera. Det är dags att höja studiemedlet.

Ni borde ha prioriterat småbarnsföräldrar, som ofta har det kärvt. Dagens unga människor vill kunna kombinera karriär med mer tid för sina barn. Dagens stressiga samhälle behöver motkrafter för att den värdefulla tid som barn och föräldrar tillbringar tillsammans ska kunna prioriteras. Att få tid med sina barn är en fråga om livskvalitet. Vi vill från Miljöpartiet ge föräldrar större ekonomisk möjlighet att gå ned i arbetstid under småbarnsåren.

Det här är inte en budget för djuren. Regeringens första budget visar att en borgerlig regering kraftigt försvagar djurens situation. Det kommer återigen att bli produktionsintressena som styr över hur djur har det. Genom att lägga ned Djurskyddsmyndigheten och lägga ansvaret på Jordbruksverket bäddar man återigen för intressekonflikter mellan jordbruksnäringen och djurskyddet. Att Jordbruksverkets fokus på produktionsfrågor leder till brister i bevakningen av djurskyddet konstaterade ju Riksrevisionen redan 2003. Det var en av anledningarna till att man sedan bildade Djurskyddsmyndigheten.

Det må så vara att man kanske ideologiskt är emot ett starkt djurskydd. Men att lägga ned den här myndigheten – och ett antal andra – så

fort, och att bara ta bort pengarna utan att överföra dem till annan verksamhet, visar på en anmärkningsvärt ansvarslös politik.

Det är inte en budget för grön omställning. En grön omställning skapar möjligheter till nya produkter, nya företag och nya jobb. Miljö ger jobb, helt enkelt. Den gröna omställningen är i sig en drivkraft för företagsamhet. Men företagsamhet är också en förutsättning för ett hållbart samhälle. Nya idéer, tekniker och metoder är nödvändiga för att forma ett grönare samhälle.

Sverige har i dag många ledande miljöteknikföretag. Höga miljökrav och en kraftfull miljölagstiftning kombinerat med ekonomiska styrmedel och forskning har gjort att en stark hemmamarknad har kunnat utvecklas för miljöteknikföretag. Denna starka hemmamarknad bär nu frukt genom att svensk miljöteknik går på export. Nu måste ytterligare steg tas för ett hållbart näringsliv. Miljöhänsyn är en konkurrensfördel, inte dess motsats.

Regeringens budget har inga förslag som skyndar på utvecklingen inom dessa framtidsbranscher. I stället väljer man att satsa på vissa tjänsteföretag, till exempel inom städning. Är detta framtidens företag? Förslag från dåtiden presenteras i dagens budget.

Herr talman! I många år har Stockholm haft en besvärlig trafiksituation. Det unika med trängselavgiftsförsöket var att det löste ett antal olika problem här och nu. Biltrafiken minskade, köerna lättade, stadsluften blev bättre och resurser frigjordes till kollektivtrafik. Dessa ingredienser var nyckeln till framgång i Stockholms stads folkomröstning. På röstsedeln stod det klart och tydligt att intäkterna skulle gå inte bara till vägar utan också till kollektivtrafik.

Alliansens förslag att använda trängselavgiftsintäkter till Förbifart Stockholm missar målet på alla dessa områden. Biltrafiken minskar inte genom att man bygger nya vägar; biltrafiken minskar om kollektivtrafiken får utvecklas till ett vettigt alternativ. Bättre stadsluft och minskad klimatpåverkan får man inte genom att fördela mer pengar till vägar. Att inte nu presentera ett förslag och en tidsplan för trängselavgifternas kommande fortsättning är ett svek mot stockholmarna.

Herr talman! Slutligen tror jag att det är bra för väljarna och för dem som följer denna debatt att alternativen är så tydliga. Stora skattesänkningar och försämringar för de sämst ställda, avskaffande av friåret och höjda a-kasseavgifter, sänkta ersättningsnivåer och försämringar för småföretag ställs i dag mot en politik som gynnar en fortsatt grön omställning av Sverige, som bidrar till ökad jämställdhet och minskade ekonomiska klyftor, som ger fler jobb och företag samt ökad kvalitet, valfrihet och mångfald i välfärdstjänsterna.

Sverige behöver en politik som tar ett långsiktigt ansvar, som sätter människors livskvalitet i centrum och som kämpar för alla människors lika rättigheter.

(Applåder)

Anf. 8 Finansminister ANDERS BORG (m):

Herr talman! Låt mig börja med statsfinanserna. När man hörde Pär Nuder fick man lätt intrycket att den här budgeten innebar en försvagning av statsfinanserna. Låt oss konstatera att det handlar om överskott i den samlade offentliga sektorns sparande på 2,3 % av bnp i år, 2,6 % nästa år

och 3,1 % året därpå. I genomsnitt klarar vi alltså ett överskott på 2,7 % i finansiellt sparande. Det blir ytterligare något större om man tittar på det strukturella sparandet. Sparandet mellan 2006 och 2007 blir i båda fallen strukturellt 2,4 %. Det är alltså inte någon försvagning av statsfinanserna.

Pär Nuder menade att 5,8 miljarder, stora skattesänkningar, stora välfärdsreformer och betydande utgiftsförändringar, var ett svagt netto av denna budgetprocess. Låt mig påpeka att han själv i valrörelsen nämnde att det fanns ett utrymme för reformer på 13 miljarder. Det här är inte ens hälften av det. Låt mig påpeka att av de reformer som påverkar 2007 kommer uppemot 11 miljarder från Pär Nuders vårproposition. Låt mig påpeka att hans budgetproposition 2006 innebar försvagningar av de offentliga finanserna med 27 miljarder. Och låt mig påpeka att hans budgetproposition 2005 också innebar en försvagning med 27 miljarder. Detta är alltså en av de starkaste budgetar som har redovisats i kammaren på lång tid.

Det dukade bordet är kanske det mest märkliga inslaget i svensk politik just nu. Det råder massarbetslöshet i Sverige. Det saknas 400 000–500 000 jobb för att vi ska återupprätta full sysselsättning i landet, och Socialdemokraterna talar om ett dukat bord.

Då har man glömt vad det betyder att kunna försörja sig själv genom eget arbete. Då har man glömt vad det betyder att ha arbetskamrater och den trygghet som det ger. Då har man glömt vad det betyder att få utvecklas i arbetet. Då har man glömt varför full sysselsättning är ett centralt mål för den ekonomiska politiken. Allt detta tycks Socialdemokraterna ha glömt.

De rika blir rikare och de fattiga fattigare är den beskrivning vi får av den här budgetpropositionen. Låt mig påpeka att det är det vi har upplevt de senaste 10–15 åren. De rika har blivit rikare, de fattiga fattigare. Inkomstskillnaderna har ökat. Förmögenhetsspridningen har ökat. Vad beror det på?

Det beror på framför allt två faktorer. Den ena är att de tillfälliga jobben, låglönejobben, har blivit fler. Och det har de blivit därför att skolan har misslyckats. Att vi har kunnat hålla ihop det här samhället väl historiskt sett har berott på att vi har haft små skillnader i utbildning och att vi har säkrat en god utbildning för alla. Där har vi fallerat de senaste åren. Det är vår uppgift att börja rätta till det.

Den andra orsaken till att skillnaderna har ökat är utanförskapet. Det är inte ökade löneskillnader som har drivit fram skillnaderna i samhället utan det är att alltfler människor har ställts utanför arbetsmarknaden. En politik som skapar förutsättningar för jobb i företagen, för högre sysselsättning och lägre arbetslöshet minskar klyftorna.

Det är här vi kommer att få se provet på Pär Nuders argument. Att Pär Nuder är en duktig retoriker har vi vetat. Argumenten har prövats i valrörelsen, visserligen har man förlorat men vi har ändå fått höra dem. Nu ska de prövas mot verkligheten.

Låt oss komma ihåg de här sakerna när vi samlas till valrörelse 2010. Det skulle inte bli några fler jobb. Ni ser i prognoserna att de kommer nu, och vi hoppas att det blir så. Det skulle inte bli någon lägre arbetslöshet. Nu ser vi i prognoserna att den minskar, och i valrörelsen 2010 kommer vi att kunna konstatera vem som hade rätt. Det skulle bli större skillnader. I budgeten kan vi se att så inte har blivit fallet. I valrörelsen 2010

kommer vi att kunna se vem som hade rätt på den punkten. Vi skulle få sämre statsfinanser. Nu redovisar vi starka statsfinanser, och i valrörelsen 2010 kommer vi att veta vem som har rätt. Då kommer valrörelsen att handla om hur det har gått med sysselsättningen, hur det har gått med arbetslösheten, hur det har gått med de ekonomiska skillnaderna och hur det har gått med statsfinanserna.

Jag är säker på, på basis av svensk historia, på basis av erfarenheter från andra länder och på basis av forskning, att vi har goda skäl att tro att den här politiken kommer att lyckas. Det kommer att bli intressant att se när vi möts i valrörelsen 2010 vem det var som hade rätt på den punkten.
(Applåder)

Anf. 9 PÅR NUDER (s) replik:

Herr talman! I valrörelsen sade Moderaterna att de skulle finansiera sina stora skattesänkningar. Här på riksdagens bord ligger den moderatledda regeringens första budget. Faktum kvarstår: Man lyckas inte finansiera sina stora skattesänkningar.

Nu försöker Anders Borg gömma sig bakom det stora överskottet i de offentliga finanserna. Men vem har skapat det överskottet? Är det Anders Borg som har skapat det? Nej, det är vi socialdemokrater som under tolv mödosamma år har vänt Sverige från stora underskott till stora överskott.

Om vi hade fått fortsätta regera, inte hade vi använt överskottet till att göra Sverige mer orättvist, mer ojämnt. Tvärtom, vi hade tagit i anspråk det överskott som vi i dag har till att öka tryggheten, förstärka jämlikheten. Nu börjar ni knapra på det socialdemokratiska överskottet för att sänka skatten allra mest för dem som redan har allra mest.

Sedan gäller det jobben, Anders Borg – 261 000 öppet arbetslösa nästa år. Vad innebär det att vara öppet arbetslös? Jo, det innebär att man inte har möjlighet att gå till ett jobb, till en utbildningsplats eller till en praktikplats, utan man är just öppet arbetslös. Nu vill du sänka skatten för dem som redan har jobb och försämra villkoren för dem som saknar jobb.

Vad har en arbetslös gemensamt med en person som arbetar? Jo, man måste handla mat, köpa kläder åt ungarna, betala avgiften till musikskolan, idrottsföreningen, hyran och lånen på villan. Vad har du för råd att ge de 261 000 öppet arbetslösa som med din ekonomiska politik nästa år kommer att få det svårt att få pengarna att räcka till? Ska de gå till socialen? Ska de strunta i att betala tv-avgiften? Ska de börja arbeta svart? Hur ska de klara sig? Vad är ditt råd till alla de människor som du vill skicka ut i öppen arbetslöshet, som är en direkt följd av den ekonomiska politik som du har presenterat i dag? Hur ska de få hushållsekonomin att gå ihop? Berätta det för svenska folket.

(Applåder)

Anf. 10 Finansminister ANDERS BORG (m) replik:

Herr talman! Det är så här det kommer att låta de närmaste åren när vi diskuterar den ekonomiska politiken. Vi kommer att tala om massarbetslösheten. Vi kommer att tala om de 300 000–400 000 jobb som saknas för att vi ska upprätthålla full sysselsättning. Pär Nuder kommer inte att nämna ett enda ord om vad han själv har åstadkommit. Han kommer inte att föreslå någonting som leder till lägre arbetslöshet och som tar oss

närmare full sysselsättning. Men han kommer att skälla på regeringens politik.

Det här kommer jag att se fram emot. Om Pär Nuder står så tomhänt och skäller så högt kommer människor att märka att den verklighet de upplever ser annorlunda ut. En politik kan inte baseras på att man fipplar med statistiken. Den måste bygga på att människor i sin verklighet, i sin vardag, när de möter sina arbetskamrater känner igen sig.

Pär Nuder glömmer bort att över 1 miljon människor, människor som är förtidspensionerade, som är arbetslösa och som är sjukskrivna, har ställts utanför. De kommer inte att glömma den socialdemokratiska regeringens ansvar. De vet att vi har gått till val på att rätta till det här problemet. De vet och de inser att detta kan vi inte göra i en budgetproposition och inte i en vårproposition utan vi kommer att få återkomma gång efter gång, år efter år, för att sanera den röra som Pär Nuder har lämnat efter sig, den arbetslöshet som Pär Nuder vägrar att se. Det är det här som kommer att vara temat för svensk politik de kommande åren.

Sedan har vi överskotten och finanserna. Pär Nuder glömmer helt plötsligt bort sina egna 13 miljarder i valrörelsen. Han glömmer bort de 12 miljarder från hans vårproposition som vi får släpa runt på i budgeten. Han glömmer bort de 27 miljarder han hade i budgetpropositionen 2005 och de 27 miljarder han hade i budgetpropositionen 2006. Här lägger vi fram en ansvarsfull ekonomisk politik, och det grundläggande haltandet i den socialdemokratiska retoriken blir uppenbart. Vi föreslår åtgärder. Vi gör en del tuffa prioriteringar. Då kan man inte både hävda att detta är underfinansierat och att det är hjärtlöst. Det går inte ihop.

Det ska bli mycket intressant att följa Socialdemokraternas, Miljöpartiets och Vänsterpartiets verksamhet de kommande veckorna. Vi har många gånger här i Sveriges riksdag fått höra att de borgerliga partierna borde lägga fram en gemensam motion i finansutskottet och att det borde komma en gemensam reservation. Nu får vi se hur det blir.

Först och främst får vi se om Socialdemokraterna själva förmår att prestera en politik som innehåller någon typ av åtgärder för att pressa tillbaka arbetslösheten och återupprätta full sysselsättning. Jag tror inte det. Jag tror att vi kommer att få höra mer raskäll på regeringen, väldigt lite av konkreta åtgärder och ännu mindre visioner för framtiden. Vi kommer inte att få se någon gemensam motion och vi kommer inte att få se någon gemensam reservation, därför att det inte finns något alternativ till en allians som tillsammans vill arbeta för att bekämpa massarbetslöshet och ta tillbaka Sverige till full sysselsättning.

(Applåder)

Anf. 11 PÄR NUDER (s) replik:

Herr talman! Vad fick de arbetslösa för råd? Vad skulle de dra ned på? Det var inte mycket till råd. Det var ingenting alls. De har att se fram emot att försöka få hushållsekonomin att gå ihop när ersättningen i a-kassan sänks.

Det märkliga är att den här politiken påstås vara vetenskapligt underbyggd – av herr finansministern själv dessutom. Jag undrar vad det är för vetenskap som säger att de som redan har det svårast måste få det ännu sämre för att det ska bli fler jobb. Jag får inte den ekvationen att gå ihop. Jag är måhända inte lika utbildad i ekonomisk teori som den nuvarande

finansministern. Möjligen har jag träffat något fler arbetslösa som har små marginaler. Där duger inga ekonomiska kalkyler när man möter dessa människor.

Berätta återigen – du har en chans till – om vilka råd du vill ge de arbetslösa, som får sämre villkor samtidigt som de allra rikaste får bättre villkor med din ekonomiska politik.

Var nu den ekonom du är, inte den politiker du försöker bli! Du vet hur dina borgerliga ekonomkolleger resonerar. Om ersättningsnivån i a-kassan sänks sjunker reservationslönen, det vill säga den lägsta lön man är villig att arbeta för. Då ökar lönespridningen, det vill säga skillnaden i samhället. Det är precis det som är syftet med de nya moderaternas ekonomiska politik, det vill säga att skapa de låglönejobb och den typ av tjänster som vi i praktiken under den senaste veckan har sett vilka som utnyttjar. Den politiken är orättvis. Parallellerna mellan budgetsaneringen och nu att skapa nya jobb haltar på en väsentlig punkt, nämligen att vi då fördelade bördorna rättvist. Vi införde värnskatt så att de som tjänade allra mest skulle bära den tyngsta bördan för att sanera de offentliga finanserna. Du går i rakt motsatt riktning. Du lägger tyngst börda på dem som redan har det sämst, och du ger de största lättnaderna till dem som redan har det bäst. Det är en djupt oansvarig och orättvis politik. Den kommer, herr talman, vi socialdemokrater att med kraft bekämpa. (Applåder)

Anf. 12 Finansminister ANDERS BORG (m) replik:

Herr talman! Det är spännande att höra Pär Nuder och se den totala skillnaden mellan hans retorik och vad han själv har presterat. Den som läser vår budgetproposition, och som har läst de tidigare budgetpropositionerna, har kunnat se hur inkomstspridningen i Sverige har ökat, hur förmögenhetsskillnaderna har ökat och att detta har varit drivet av en stigande arbetslöshet, en massarbetslöshet, och att vi inte upprätthåller full sysselsättning.

Nu talar Pär Nuder om att lägga bördorna tyngst på dem som har minst. Den som har gjort det i Sverige mer än någon annan finansminister i modern tid är naturligtvis Pär Nuder eftersom han har varit oförmögen att föra en politik som pressar tillbaka arbetslösheten och upprätthåller full sysselsättning.

I andra länder, Danmark, Norge, Storbritannien, Holland, Österrike – man kan fortsätta länge, man kan lägga till Australien, Nya Zeeland och USA – har arbetslösheten fallit de senaste åren. Men under den tid Pär Nuder har varit finansminister har arbetslösheten både bland unga och som helhet ökat. Det är ett tungt ansvar för Pär Nuder, och det kommer att bli vårt ansvar i Allians för Sverige att tillsammans sanera jobbskulden. Därmed ska vi bidra till att föra Sverige samman.

Pär Nuder är orolig för att vår politik ska leda till sänkta löner. Jag tycker att han därmed underskattar den svenska modellen. Vi ska ha starka kollektivavtal. Vi ska ha starka fackföreningar. Därmed kommer vi inte att få sänkta löner. Vi går mot en avtalsrörelse där parterna, precis som många gånger tidigare, kommer att ta ett ansvar för att vi får en löneutveckling som är förenlig med samhällsekonomisk stabilitet.

Pär Nuder kommer gärna ihåg de starka fackföreningarna och de starka kollektivavtalen. Men den svenska modell vi en gång hade byggde

också på att vi hade starka svenska företag och att vi hade en stark arbetslinje. Där är det vår uppgift att se till att det på nytt blir på det sättet, med hjälp av en politik som konsekvent vidtar åtgärd för åtgärd i budget efter budget för att få ned massarbetslösheten och öka sysselsättningen. Det är vår uppgift, och det är så vi kommer att arbeta i regeringen.
(Applåder)

Anf. 13 ULLA ANDERSSON (v) replik:

Herr talman! Vi har nu hört olika siffror hanteras från talarstolen av den moderata alliansen. Först var det en miljon i utanförskap. Sedan sade herr Borg att det fattades 400 000–500 000 nya jobb. Tidigare har herr Reinfeldt sagt att det är fråga om 300 000 nya jobb. I budgetpropositionen kan vi se att man hoppas på dynamiska effekter som ska skapa 67 000 nya jobb.

Vad hände egentligen med den övriga miljonen? Det har vi inte fått något svar på. Något annat som vi inte har fått svar på är hur besparingar på arbetslösa kan skapa fler jobb. Jag har inte fått svar under hela valrörelsen, och jag har inte fått svar här i riksdagens kammare.

En annan fråga vi kan ställa oss är om det är meningen att de arbetslösa ska gå till socialtjänsten. Hur ska kommunerna kompenseras för detta? Är det nya besparingar i välfärden? Är det kränkningar som de långtidsarbetslösa kommer att få uppleva? Nog måste det ta emot att behöva gå till socialtjänsten i kommunen när allt man vill är att kunna försörja sig själv. Visst skulle ni kunna erkänna att sänkningarna av a-kassennivåerna är ett sätt att skapa en låglönelösmarknad? Samtliga borgerliga partier har på olika sätt i sina tidigare budgetmotioner just pekat ut den lösningen som en framtid för Sverige och Sveriges arbetare. Det är en framtid för att skapa nya arbetstillfällen.

Herr Borg pratar om att vi underkänner den svenska modellen. Visst! Vi tror på den svenska modellen. Det är ni som inte gör det. Det är ni som försvårar den fackliga organiseringen. Det är ni som höjer avgifterna till a-kassan. Det är ni som slopar avdragsrätten för fackföreningsavgiften men behåller avdragsrätten för arbetsgivarorganisationerna. Visst tror vi på den svenska modellen. Visst har vi arbetare haft stort stöd av den. Det vi är oroliga för är er behandling av den svenska modellen.
(Applåder)

Anf. 14 Finansminister ANDERS BORG (m) replik:

Herr talman! Det sägs här att vi använder olika siffror när vi pratar om hur många jobb som behövs i Sverige. Är det 200 000, 300 000, 400 000 eller 500 000? Det är så tvisterna om effekterna av vår politik kommer att se ut de närmaste åren. Man kan tvista om var full sysselsättning ligger någonstans. Om man tror att det ligger på 80 % av arbetskraften, som tidigare regering har talat om, kanske vi till och med enligt prognoserna klarar att uppnå det under mandatperioden – om nu prognoserna visar sig vara riktiga. Dem ska man naturligtvis se försiktigt och skeptiskt på.

Men det är inte det vi menar. Vi menar att vi ska komma tillbaka till de höga sysselsättningsnivåer vi hade i Sverige när det var som bäst, när en stor del av befolkningen – långt över 80 % – befann sig på arbetsmarknaden, när utanförskapet rörde sig om kanske 400 000–600 000

personer. Det kommer vi inte att uppnå under den här mandatperioden. Vi kommer att få jobba i många år för att återställa den svenska modellen så att huvuddelen av alla som vill och kan arbeta också har ett arbete. Men vi kommer inte att nöja oss med 100 000, 200 000 eller 300 000 nya jobb och säga att arbetet därmed är slutfört. Vi kommer inte att nöja oss förrän alla som vill och kan arbeta också har ett arbete. Det är det som är kärnan i vår politik.

Nu ska vi få se en vänstermotion om den ekonomiska politiken. Vi har fått höra i valrörelsen att det ska bli 200 000 nya jobb i offentlig sektor. Det måste bli väldigt intressant att få se hur det ska finansieras. Hur mycket ska skatterna höjas? Vad ska hända med transfereringssystem? Var ska alla dessa pengar komma från? Det ska bli 35 timmars arbetsvecka. Det ska bli kärnkraftsavveckling. Var ska de pengarna komma från? Hur mycket måste man höja skatterna, och vad händer då med sysselsättningen?

När Vänstern har skrivit färdigt sin egen motion har de också ett arbete att skriva en tillsammans med Socialdemokraterna och Miljöpartiet. Det krav som vi har fått riktat mot oss under valrörelse efter valrörelse, i debatt efter debatt i kammaren, är att vi ska ha en gemensam motion från allianspartierna. Det har vi haft. Sedan vill vi naturligtvis också se en gemensam reservation i finansutskottet. Det ska bli intressant att se om vänsterpartierna, vänsterblocket, förmår samla sig till en gemensam realistisk politik som går att genomföra. Det är en sak att lova 200 000 nya jobb i valrörelser. Det är en sak att prata om arbetstidsförkortning och kärnkraftsavveckling. Det ska bli intressant att se vad man kan enas om och hur det ska finansieras när vi väl får se Vänsterpartiets, Miljöpartiets och Socialdemokraternas gemensamma motion till finansutskottet.

(Applåder)

Anf. 15 ULLA ANDERSSON (v) replik:

Herr talman! Det är intressant att höra en moderat politiker. En moderat politiker pratar om jobb som om jobb vore en kostnad och något som inte finansierar vår gemensamma välfärd.

Jag kan lova dig, herr Borg, att vi inte tänker göra som ni. Vi tänker inte sänka skatterna för de högavlönade. Vi tänker inte sänka skatterna genom att ta från kvinnor och ge till män. Nej, vi har en politik för jobb, och du kommer att få se. Jag tror att andra kommer att imponeras av våra konkreta förslag. Eftersom ni bara räknar med dynamiska effekter är det i och för sig väldigt lätt att bli imponerad av andras förslag.

Men, herr Borg, jag har fortfarande några frågor som jag inte har fått svar på. Du har inte svarat på hur besparingar på långtidsarbetslösa kan ge fler jobb. Och ni har absolut inte svarat på hur ni ska lösa problemet med kvinnors höga arbetslöshet. Alla de förslag ni har går i motsatt riktning.

Ni tänker betala för att kvinnor ska stanna kvar i utanförskap genom vårdnadsbidrag. Ni kommer att urholka förskolans resurser. Ni avvisar förslag om rätt till heltid och individuell föräldraförsäkring. Ni kommer att spara kraftigt på Arbetsmiljöverket och Arbetslivsinstitutet trots att ni säger att kvinnors arbetsmiljö måste förbättras. Ni har inte heller några förslag som skulle vara en grundläggande lösning för kvinnor, nämligen fler anställda i offentlig sektor. Offentlig sektor är avgörande för kvin-

nors vardag. I stället har ni gamla hederliga moderata lösningar med skattesänkningar.

Men herr Borg sade också att vi framöver inte ska unna oss att skicka räkningen till framtida generationer. Det är en väldigt bra formulering. Det säger nämligen varför borgerlig politik är dålig. Ja, nu unnar ni er förmåner, men samtidigt lägger ni kostnaderna på sjuka och arbetslösa. Och när klyftorna ökar skär ni i de sociala kostnaderna i framtiden. Utslagning, utbrändhet, dålig arbetsmiljö – det är, Anders Borg, att skicka räkningen till framtida generationer. Kanske inte du kommer att vara finansminister när räkningen ska betalas. Och varför ska den betalas av arbetslösa, deras familjer och deras barn?

Det kanske du nu äntligen kan lämna ett svar på, ett svar som ni inte har lämnat under hela valrörelsen och ett svar som du fortfarande inte har givit här i kammaren i dag. Jag ser fram emot det svaret, Borg.

(Applåder)

Anf. 16 Finansminister ANDERS BORG (m) replik:

Herr talman! Vi fick ett löfte från Ulla Andersson som vi kan lita på, och det är att Vänsterpartiet inte kommer att sänka skatterna för någon. Det var intressant att notera.

Den grundläggande frågan är hur det ska bli fler jobb med en borgerlig ekonomisk politik. Låt mig säga att det är den grundläggande frågan för den här regeringen. Det ska bli fler jobb. Vår strategi för att skapa förutsättningar för ökad sysselsättning, fler jobb i näringslivet och lägre arbetslöshet är glasklar: Det ska löna sig bättre att arbeta. När det lönar sig bättre att arbeta är det fler som går in på arbetsmarknaden, och det är särskilt viktigt för dem som står utanför att de får lägre skatt på arbete. Det ska bli enklare att anställa. Det handlar om lägre arbetsgivaravgifter, bättre förhållanden med korttidskontrakt och en mer effektiv arbetsförmedling.

Det är konkreta förslag, och de kommer att genomföras under de kommande åren. Det ska bli fler företagare, bättre lönsamhet i att starta och driva företag och att låta dessa företag växa.

Hur jobben sedan kommer får vi se under de närmaste åren. Om jag skulle ta de prognoser som Finansdepartementet har gjort på allvar handlar det om en av de snabbaste uppgångarna i reguljär sysselsättning som vi har sett på länge. Det handlar om att den totala arbetslösheten faller med nästan 3 % under de kommande åren. Jag tycker att man ska vara väldigt försiktig med prognoser. Jag har förhoppningar om att vi ska se de här prognoserna infrias, och då får vi se hur jobben kommer och hur vi steg för steg tar oss tillbaka till full sysselsättning.

Men nu skulle jag också vilja se lite hur det blir med Vänsterpartiet. Är beskedet alltså att vi i den motion som kommer nu kommer att få se en finansiering av 200 000 i ökad offentlig anställning som träder i kraft under 2007 och som man kan bevara 2008 och 2009? Är det så att vi ska få se en 35-timmarsvecka införas? Det är bra om vi får se också hur det ska finansieras. Är det så att vi nu ska få se hur kärnkraften ska avvecklas? Är det framför allt så att vi ska få se hur man tillsammans med Miljöpartiet och Socialdemokraterna i en gemensam motion kan enas om en finansiering där dessa krav finns med och en gemensam reservation i finansutskottet där man gemensamt kan stå för den politiken?

Det är den fråga som jag har ställt till Pär Nuder, som jag har ställt till Ulla Andersson och som jag kommer att ställa till Mikaela Valtersson. Vi har inte fått något svar på den punkten. Hur blir det? Blir det en gemensam motion? Blir det någon gemensam reservation? Finns det något vänsteralternativ, eller finns det bara ett regeringssamarbete i den här riksdagen?
(Applåder)

Anf. 17 MIKAELA VALTERSSON (mp) replik:

Herr talman! Ledamöter! I Moderaternas Sverige är arbetslösheten 20 %. Anders Borg har liksom Fredrik Reinfeldt pratat om massarbetslöshet i Sverige. Ni pratar om en miljon utanför. Ibland har ni pratat om en och en halv miljon. Dessa siffror basunerades ut under hela valrörelsen. En och en halv miljon människor står utanför arbetsmarknaden. Det är den verklighet som Anders Borg beskriver, men jag hittar inte åtgärder i hans budget för att komma till rätta med problemen.

Regeringen höjer skatten för företagen. Arbetsgivaravgifterna för de allra flesta företag höjs. Det lilla konkurrensutsatta verkstadsföretaget får ökade kostnader med runt 40 000 per år genom att den allmänna nedsättningen tas bort och genom att medfinansieringen tas bort. Är det detta som ska ge en och en halv miljon människor jobb?

Samtidigt väljer man att minska stöden för de anställda. Sammanlagt minskar man stöden med drygt 3 miljarder. Är det detta som kommer att göra att de som står längst ifrån arbetsmarknaden får jobb?

Det förslag som ni kanske pratat mest om är sänkt arbetsgivaravgift för vissa tjänsteföretag, och det kommer inte nu. I stället beskriver ni så många hinder att det nästan verkar som att ni ger upp. Det krockar med EU:s statsstödsregler, det ger gränsdragningsproblem och det påverkar konkurrensen negativt.

Det ni faktiskt gör är att sänka moms på skidliftar och införa avdrag för städning för dryga miljarden. Är det skidvakter och pigor som en och en halv miljon människor ska jobba som?

(Applåder)

Anf. 18 Finansminister ANDERS BORG (m) replik:

Herr talman! Det finns många olika mått på arbetslösheten. Vi kommer att använda dem alla, därför att det här är Sveriges viktigaste problem. Vi har en öppen arbetslöshet. I dag har vi ett eget litet mått, som bara vi och något enstaka OECD-land ytterligare använder. Det är klart att vi ska använda samma statistik som man har i andra länder så att siffrorna är jämförbara.

Men det är också klart att människor som befinner sig i Amsåtgärder inte är i den reguljära sysselsättningen och skulle vilja komma tillbaka till arbetsmarknaden. Det är uppenbart, när man ser på den enorma förtidspension som vi har i dag och som vi inte hade för några decennier sedan, att den till viss del handlar om arbetsmarknadspolitik. Det är tydligt att det finns människor som av arbetsmarknadsskäl är borta från arbetsmarknaden, även i sjukskrivningen.

Vi vill inte dölja arbetslöshet. Vi kommer att använda alla de mått som finns på arbetslösheten, därför att detta är vår viktigaste uppgift – att

i budget för budget presentera förslag som leder till fler jobb, ökad sysselsättning och lägre arbetslöshet.

När det sedan gäller företagen har vi här en väldigt tydlig belysning av vänsterpartiernas samlade problem med detta med näringslivet. Man ser företagen, men man ser inte företagaren. Vi föreslår sänkta arbetsgivaravgifter för ungdomar och för äldre. Vi föreslår sänkta arbetsgivaravgifter för tjänstesektorn. Vi föreslår nystartsjobb som innebär att arbetsgivaravgifterna tas ned för dem som har varit borta länge från arbetsmarknaden. Men vi föreslår också att förmögenhetsskatten justeras nedåt så att de som är företagare får mer lönsamhet ut av att driva sina företag.

Det känns naturligtvis märkligt att bli skälld av Mikaela Valtersson för att vi inte gynnar företagen tillräckligt mycket, när det de facto är så att sänkningarna av de samlade arbetsgivaravgifterna och de sänkta skatterna på företagssektorn vida överstiger de skattejusteringar som Valtersson pratar om.

Det är det här som är centralt för oss. Vi sätter företagaren i centrum. Alla företagare i Sverige, alla som anställer och alla som fattar beslut om investeringar, ska veta att den här regeringen ser entreprenörskap, små företag och företag som vill växa som kärnan i den ekonomiska politiken. Det är så vi får fler jobb.

Det är här den svenska modellen har havererat. Ja, vi ska ha starka kollektivavtal. Ja, vi ska ha starka fackliga organisationer. Men en kärra där två hjul är luftade, där det inte finns någon stark arbetslinje och där det inte finns några starka företag går på snedden. Det är vår uppgift att se till att alla hjulen har luft i sig och att de rullar på. Det är så vi återför Sverige till full sysselsättning.

(Applåder)

Anf. 19 MIKAELA VALTERSSON (mp) replik:

Herr talman! Jag tror att det är viktigt att vi ger ett väldigt korrekt besked till företagare, till väljare och till medborgare. Ni tar bort skattenedsättningen på 5 %. Ni inför inte samtidigt de skattelättnader du pratar om, utan de kommer i framtiden. Det blir en skattehöjning för alla företag under tiden. De andra kommer kanske 2008.

Ni tar bort den allmänna nedsättningen, och så väljer ni ut vissa branscher och vissa grupper som får en lättnad, men det kommer att finnas en mängd, särskilt småföretagare, som bara får en skattehöjning. Det här kan ni kanske erkänna.

Vi har hört Moderaternas eko under hela valrörelsen, om massarbetslöshet, om en och en halv miljon människor som är utanför arbetsmarknaden. Kommer de åtgärder ni nu presenterar, i huvudsak skattesänkningar, att lösa det problemet? Kommer dessa människor, med era åtgärder, att vara i arbetsmarknaden 2010?

Ni gör en skattehöjning för småföretag, och ni tar bort lyckade forskningssatsningar för småföretag. Ni fokuserar inte, som vi hade önskat från Miljöpartiets sida, på att komma till rätta med akademikerarbetslöshet. Det är kanske en freudiansk felsägning – jag tror nästan det – men det står i finansplanen att ni vill ta bort akademikerjobben. Det låter lite hårt. Det kanske kan vara bra att ha kvar några jobb för akademiker.

(Applåder)

Anf. 20 Finansminister ANDERS BORG (m) replik:

Herr talman! Den frågeställning vi har under de kommande veckorna i Sveriges riksdag är om det blir någon gemensam motion från vänsterpartierna, om vi kommer att få se någon gemensam reservation i finansutskottet, om de kommer att samla sig till ett gemensamt alternativ där man väger av de olika önskemålen.

Blir det 200 000 nya jobb i offentlig sektor via Vänsterpartiet? Blir det 35 timmars arbetsvecka med Miljöpartiet? Återinförs friåret? Avvecklar vi kärnkraften? Höjs skatten på energin? På alla de frågorna väntar vi på ett svar, men ingen av företrädarna för vänsterpartierna berör ens frågeställningen om det blir en gemensam motion och om det blir en gemensam reservation.

Det är naturligtvis så att vår politik kommer att bidra till att det blir fler som vill driva företag och att fler företagare vill anställa. Det handlar om det jobbavdrag vi föreslår, som naturligtvis också omfattar företagare. Det handlar om sänkta arbetsgivaravgifter för de viktiga ungdomsgrupperna. Det handlar om sänkt arbetsgivaravgift för de äldre, som också får dubbelt jobbavdrag för att fler ska stanna kvar. Och vi får då en möjlighet att tillgodogöra oss den kompetens som många äldre människor besitter. Det handlar om nystartsjobben, 3:12-reglerna, förmögenhetsskatten, konkurslagstiftningen, regelkrånglet, medfinansieringen.

Jag skulle kunna fortsätta att läsa upp åtgärder under en lång tid. Den här budgeten är fylld av åtgärder som kommer att återge Sveriges företagare framtidstron och återge dem viljan att anställa därför att det är centralt.

Men det är en fråga som man ändå måste komma fram till. Om nu Miljöpartiet är så angeläget om att göra någonting för företagen undrar jag hur det ska gå till att göra det ihop med Vänsterpartiet. Kommer ni att ge svar på den frågan i er gemensamma motion och er gemensamma reservation?

Anf. 21 ROGER TIEFENSEE (c):

Herr talman! Den budget som har presenterats för riksdagen i dag bygger på alliansens valmanifest. Vi gick till val på det här. Innehållet i dagens budget var känt redan före valet. Vad som fortfarande är mer okänt för väljarna är hur vänsterkartellens budget kommer att se ut. Det visste man ju inte ens på Finansdepartementet. Socialdemokraternas vallöften var inte inskuggade i de finansunderlag som vi fick när vi tog över. Frågan är: Hur tänkte ni, Pär Nuder? Var ni så övertygade om att ni skulle förlora att ni i ren desperation gav löften utan täckning?

Det ska bli intressant att under de närmaste veckorna se den samlade vänsterns alternativ. Framför allt ska det bli intressant att se hur Vänsterpartiet tänker, om de tänker fortsätta med sin närmast osannolika ekonomiska politik. Det är flera hundratusen människor som ska anställas i offentlig sektor. Tolkar man Ulla Andersson rätt här är det bara de jobb som man liksom konkret kan besluta om som politiker som räknas. De jobb som växer fram genom att människor förverkligar en affärsidé eller sina livsdrömmar i ett projekt kallar Ulla Andersson föraktfullt för dynamiska effekter. Det tycker jag säger mer än man orkar tänka om ekonomisk syn i Vänsterpartiet. När människor förverkligar sina livsidéer i projekt, när de växer som företagare och anställer människor är det alltså

dynamiska effekter. För oss är det grunden i ekonomisk politik. För oss är det grunden i hur man bygger en välfärd, hur man bygger ett starkt land. Människor ska våga förverkliga sina idéer.

Nästa år har vi ett finansiellt sparande på 2,3 %. Vänsterpartiet har sagt att sparandet i offentlig sektor borde ligga på 1 %. Man avser alltså att öka upplåningen med 39 miljarder. Det är 39 ofinansierade miljarder som man ska skjuta till kommande generationer. Det här är en ekonomisk politik som Vänsterpartiets förra ekonomiska talesman beskriver som att det är som att försöka lyfta sig själv i håret – Münchhausen, ni vet, försökte med det.

Det ska bli intressant att se hur man lyckas baxa ihop det där i en ekonomisk motion för sig själv, framför allt, och sedan tillsammans med de andra två.

Mikaela Valtersson pratar i sitt anförande om fyra förlorade år för miljöpolitiken, men jag fick mer en känsla av att det var fyra förlorade år för Miljöpartiet. Mikaela pratade om biologisk mångfald, om sanering av tidigare miljösynder och om att miljöåtgärderna lyser med sin frånvaro. Men ser ni inte att anslagen för biologisk mångfald och anslagen för sanering av förorenad mark ligger kvar?

Anf. 22 ULLA ANDERSSON (v) replik:

Herr talman! Flera hundratusentals arbetstillfällen försvann under den förra borgerliga regeringstiden. Vi avser att återanställa en del av dem. Vi tar faktiskt kvinnors behov på väldigt stort allvar. Och därför tycker vi att det är ett bra förslag.

Jag skulle vilja ställa en fråga till Centerpartiet. Ni har nu fått igenom försämringar i a-kassan, försämrade avdragsrätt för fackföreningsavgiften och en hel del andra inskränkningar på arbetsmarknaden. Vad är ert nästa steg? Ni har ju sagt att ni vill reformera hela arbetsrätten och avskaffa kollektivavtalen. Därför är jag väldigt nyfiken på vad ert nästa steg är. Jag hoppas att du kan svara på det här och nu.

Anf. 23 ROGER TIEFENSEE (c) replik:

Herr talman! Det var ett intressant svar från Ulla Andersson, att man ska återanställa dem som försvann under den värsta ekonomiska kris som vi har genomlevt i Sverige. Men fortfarande är det oklart hur det ska finansieras. Är det via 39 ofinansierade miljarder? Och det står ändå bara för en liten del av Vänsterpartiets samlade vallöften. Är det en höjning av kommunalskatten med ytterligare sex sju kronor som är den andra delen? Då måste man vara väl medveten om att höjningen av kommunalskatten slår värst mot kvinnor, kvinnor som jobbar i offentlig sektor.

Nästa steg, Ulla Andersson, är den fulla sysselsättningen, som fler har varit inne på under den här debatten. Vi har tagit ett första steg för fler jobb, och vi kommer att ta ytterligare steg och ytterligare steg där målet är full sysselsättning.

Anf. 24 ULLA ANDERSSON (v) replik:

Herr talman! Har ni råd att sänka skatterna med 40 miljarder kommer vi nog att ha råd att återanställa en del av dem som behövs i vår gemensamma välfärd. Var inte så orolig för det, du! Vi kommer att ta ansvar för en god ekonomisk hushållning, en politik för fler jobb. Men svara i stäl-

let på frågan: Vad är ert nästa steg i beskärandet av arbetsrätten och avskaffandet av kollektivavtalen?

Prot. 2006/07:11
16 oktober

Anf. 25 ROGER TIEFENSEE (c) replik:

Herr talman! Det var ett intressant besked av Ulla Andersson. Det utrymme som vi skapar med våra besparingar kommer Vänsterpartiet då att använda för sina löften. Det innebär alltså att de kommer att skippa våra skattesänkningar men kommer att acceptera våra besparingar. Jag tycker precis att jag har hört här i debatten att man är väldigt kritisk mot många av de besparingarna, men det ska bli intressant att läsa budgeten.

*Debatt
med anledning av
budgetpropositionen*

Anf. 26 MIKAELA VALTERSSON (mp) replik:

Herr talman! Centern säger sig vilja sätta klimatfrågan högt. Ni pratade i början om att det är det som är regeringens budget. Det finns en hel del vackra ord, men de konkreta åtgärderna lyser med sin frånvaro.

Om man vill ha en klimatomställning är det ingen trovärdighet i att inte leverera några åtgärder.

Se på verkligheten i dag. Nu är etanolen dyrare. Hur ska ni upprätthålla fördelarna för människor att välja miljöbättre alternativ när ni avskaffar skatteväxlingen och inte presenterar alternativa åtgärder? Om ni verkligen tror att det fungerar med enbart morötter, som ni har sagt i valrörelsen, krävs det ett helt batteri av morötter. Ni har inte ens med er egen miljöbilsbonus som ni gjorde så stort nummer av i valrörelsen.

Jag har uppmärksammat att ni inte sänker anslagen för biologisk mångfald. Det är bra. Det är bra att ni erkänner att ni inte har några egna idéer. Jag är glad att ni har kvar det vi har fått igenom, men det krävs ju en fortsättning. Det krävs inte att man trycker på bromspedalen.

Centerns trovärdighet i miljöfrågor är nu i botten. Hur ska fler vägar, borttagandet av flygskatten och avvecklad skatteväxling leda till bättre klimat?

Anf. 27 ROGER TIEFENSEE (c) replik:

Herr talman! Sanningen är, Mikaela Valtersson, att vi har haft tio dagar på oss att hantera en hel budgetprocess. Som det står på flera ställen i finansplanen och de andra volymerna kommer vi att återkomma. Vi återkommer med tunga tilläggsbudgetar under nästa år.

Jag är glad att Mikaela Valtersson har så stora förhoppningar. Vi kommer att leverera inte bara när det gäller jobben och välfärden utan också på miljöområdet.

Det vi har gjort här är att vi har satt stopp för en del huvudlösa projekt som Vänsterpartiet, Socialdemokraterna och Miljöpartiet har hållit på med. Det är bland annat skatt på flygstolar med noll miljöstyrning. Det intressanta är när vi kan inlemma flyget i handel med utsläppsrätter. Då kan vi få en riktig miljöstyrning. Det är de åtgärderna vi återkommer med.

Jag hoppas att Mikaela Valtersson väljer att vara en konstruktiv samarbetspart i det sammanhanget.

Anf. 28 MIKAELA VALTERSSON (mp) replik:

Herr talman! Jag kan glädja Roger Tiefensee och Centern med att vi i Miljöpartiet alltid är konstruktiva.

Det intressanta när man läser er budget är det som gäller skatteväxling. Ni ska inte fortsätta med skatteväxlingen. Ni ska avveckla den. Ni behåller våra höjningar av energi- och miljöskatter med undantag av flygskatten, men ni tar bort våra skattesänkningar – arbetsgivaravgifterna. Det är väldigt intressant. Skattesänkningarna och lättnaderna tar ni bort, men ni behåller höjningarna.

Det finns ju en viss idé med att de ska växlas mot varandra, att de har en styrande effekt och inte bara ska leda till högre skattetryck.

Jag ser fram emot att se era förslag. Miljön har ju inte visat sig vara prioriterad i ert arbete, i era arbetsgrupper och i förberedelserna inför valet. Det är bra om ni återkommer.

Flygskatten som du säger inte skulle ha någon miljöstyrande effekt har beräknats ge 100 000 ton mindre koldioxid. Det är en ganska kraftig miljöstyrande effekt som ni nu slår undan fötterna för.

Jag vill passa på att fråga om Djurskyddsmyndigheten. När man avvecklar på det här ansvarslösa sättet och säger att man avvecklar Djurskyddsmyndigheten, tar bort Arbetslivsinstitutet och Integrationsverket och stryker pengarna kan man fråga sig om dessa verksamheter har varit värdelösa. Det är inte ett seriöst sätt att behandla statliga verksamheter.

Att plocka bort pengarna ger ingen trovärdighet för att ni värnar uppgifterna som sådana. Hur har ni tänkt? Ni redovisar ingen plan för hur de här uppgifterna ska utföras i framtiden. Hur många anställda ska förlora sina jobb när ni drar bort över 500 miljoner och inte tillför dem på någon annan post?

Anf. 29 ROGER TIEFENSEE (c) replik:

Herr talman! Det är jättebra att Mikaela Valtersson tänker inta en konstruktiv attityd i riksdagsarbetet. Miljöfrågan ska inte vara någon konfliktfråga. Det är så stora utmaningar att vi behöver hitta konstruktiva lösningar. Regeringen kommer att vara konstruktiv. Jag hoppas att riksdagens opposition kommer att vara konstruktiv.

Grön skatteväxling har inneburit skattehöjningar. Den har också inneburit högre marginaleffekter i och med de höjningar som gjorts av grundavdraget. Det minskar ju det man tjänar på den sist intjänade hundralappen.

Med vår skattesänkning minskar vi marginaleffekter och gör det lönsamt att arbeta. Vi vill fortsätta att jobba med ekonomiska styrmedel, både när det gäller skatt och när det gäller andra typer av marknadsstyrmedel som handel med utsläppsrätter. Men det blir väldigt kletigt om man blandar ihop och ser det viktiga i att bara växla ett antal miljarder. Därför har vi avslutat strategin med grön skatteväxling. Vi kommer fortsatt att ha en strategi för ekonomiska styrmedel på miljöområdet.

När det gäller Djurskyddsmyndigheten avvecklar vi ju inte djurskyddet. Vi minskar ett antal myndigheter. Det är det viktiga.

Anf. 30 CHRISTER NYLANDER (fp):

Herr talman! Det finns onekligen väldigt stora förhoppningar och förväntningar på den nya regering som tillträtt. Det gäller inte minst

oppositionen som förväntar sig att på de tio dagar som gått sedan regeringsförklaringen ska allt vara löst.

Vi har tagit ganska stora steg för att få fler jobb i det här landet, för att få en politik som underlättar för företag att växa, som gör att fler människor vill jobba och en politik som skapar bättre förutsättningar för en god skola och en bra vård. Jag får erkänna att vi inte har nått riktigt ända fram.

Vi har mer att göra. Vi har 1 400 dagar kvar på den här regeringsperioden. Vi kommer att göra mycket på de här områdena under de dagarna eftersom det behövs.

Vi blev till stor del valda på att få fart på jobben. Människor lyssnade på regeringspartierna som sade att bordet var dukat. De lyssnade på de partier som sade att ungdomsarbetslösheten inte var något problem. De kände inte igen sig i detta och valde en annan regering.

Vi måste göra mycket för att få fart på jobben. Vi måste då också göra mycket för att få fart på företagandet. Vi måste få fler människor, entreprenörer, som vågar och vill satsa och som vågar testa sina idéer och ibland misslyckas. Det är de människorna som stärker Sverige på lång sikt.

Vi måste göra mer för att skolan ska få en tydlig kunskapsinriktning och för att fler ungdomar ska lyckas i skolan. Det gäller inte minst gymnasieskolan där så många slås ut i dag. Vi har ett gymnasium som har blivit en utslagningsmaskin där väldigt många unga killar och tjejer faktiskt inte får en chans att klara sig.

Vi måste göra ännu mer för äldreomsorgen. Vi bygger ut den nu, men vi kommer att behöva göra mer, inte minst med tanke på hur den demografiska situationen kommer att se ut om några år.

Vi kommer att göra mer för att se till att vården fungerar bättre för att människor ska komma till.

Vi kommer framför allt att göra mycket mer när det gäller integrationen. Vi ser att så många människor har så svårt att ta sig in i Sverige – inte bara för att komma in i det svenska samhället utan framför allt för att etablera sig på arbetsmarknaden.

Det sades i valrörelsen att det går bra för Sverige. Sanningen är att det går ganska bra om man tittar på den ekonomiska konjunkturen. Problemet är att den starka världskonjunktur som just nu råder förvisso lyfter den svenska konjunkturen, men vi har haft en politik som gjort att detta inte har omvandlats till nya jobb. Det är den stora svagheten. Om inte en stark konjunktur omvandlas till nya jobb kommer inte de nya resurser som krävs för att bygga ut skola och äldreomsorg.

Det är det som vi nu försöker göra något åt.

Mikaela Valtersson från Miljöpartiet sade tidigare i sitt anförande att alternativen är tydliga. På det sättet cementerar hon in sig i vänsterkartellen. Jag tycker att det är lite synd. Det blir då svårt att vara en som bidrar till att vi utvecklar politiken tillsammans.

Vi har tidigare kunnat samarbeta med Miljöpartiet många gånger när det gällt att utveckla vissa delar av skolpolitiken, men framför allt när det gällt att underlätta för företagare, framför allt småföretagare, att växa och utvecklas. Jag skulle vilja att Miljöpartiet blir ett riktigt konstruktivt oppositionsparti när det gäller detta och funderar på hur alliansen kan utveckla sin företagarpolitik för att den ska bli bättre och för att fler före-

tag ska växa. Men nu cementerade Mikaela Valtersson snarare in partiet i vänsterkoalitionen när hon sade att alternativen var tydliga.

Vi skulle ha behövt Mikaela Valtersson och Miljöpartiet ännu mer när det gäller miljöpolitiken. Det är ett område där borgerligheten måste göra mer. Vi kan väl erkänna att det är ett område där borgerligheten måste göra mer. Men alla partier måste göra mer på det området därför att en av de största utmaningar som vi har framöver är att se till att vi klarar de globala klimathoten. Gör det gärna i opposition, men se till att vara konstruktiv i den oppositionen!

Ulla Andersson från Vänsterpartiet var arg för att direktörerna har ökat sina löner med 30 % under de senaste två åren. Så är det kanske. Jag kan inte den statistiken. Men kom då ihåg att Vänsterpartiet styrde Sverige under dessa två år! Kom ihåg att ni har haft makten att göra någonting åt detta! Kom ihåg att det är er politik som har fått detta resultat!

Samma sak gäller när Ulla Andersson var arg för att jämställdheten har gått i stå i Sverige. När Ulla Andersson har fått tid att gå igenom budgetpropositionen och tittat i underlaget kommer hon att hitta en del intressanta formuleringar som hon kan dra nytta av när hon själv utvärderar den politik som hennes parti har stått för.

I budgeten står det till exempel: De viktigaste slutsatserna är att skillnaderna i ekonomiska resurser mellan kvinnor och män i förvärvsaktiv ålder består.

Man har alltså fört en politik som har cementerat skillnaderna mellan kvinnor och män. Trots den retorik som har förts i valrörelsen och här i kammaren så har praktiken blivit att skillnaderna mellan kvinnor och män består.

Nu försöker alliansen göra någonting åt detta. Bara under dessa tio dagar då vi har skrivit en budgetproposition har vi kommit överens om en jämställdhetsbonus i föräldraförsäkringen som ska göra att man delar bättre på föräldraförsäkringen. Vi har kommit överens om en tioudubbling av jämställdhetssatsningarna. Vi har kommit överens om satsningar på kvinnligt företagande för att fler kvinnor ska starta företag. Och vi har kommit överens om att öka mångfalden på de arbetsmarknader där det traditionellt är kvinnor som dominerar. Det är den politik som vi tror kommer att verka. Men vi väntar på och längtar efter att Ulla Andersson också ska komma med konstruktiva förslag.

Nu är det dags, herr talman, att skriva de alternativa budgetarna. För alliansen har det varit överordnat att i budgetarbetet ha ordning och reda i statens finanser. Vi kan nu också se att prognoserna visar att det kommer att hålla så att vi når överskottsmålen för de offentliga finanserna 2006, 2007, 2008 och 2009. Vi kommer också att se till att de blir verklighet.

Jag förutsätter att den nya oppositionen ser till att ta ansvar för statsfinanserna. Därför är det rimligt att ni också ger besked om vilka satsningar som denna regering föreslår som ni tycker är fel. Ni är kritiska mot nästan alla besparingar. Men då måste man också vara väldigt kritisk mot de satsningar som görs, annars går inte plus och minus ihop. Ge därför besked här i kammaren i dag eller i era motioner framöver! Säger ni nej till satsningen på lärarnas fortbildning? Säger ni nej till skattesänkningar som ger vanligt folk några hundralappar extra i plånboken? Tycker ni att det är fel? Säger ni nej till miljarden till ökad forskning som gör att Sverige kan konkurrera bättre i framtiden? Är det bortkastade pengar?

Och gör vi fel som satsar pengar på en värdig äldreomsorg och satsar mer på att bygga bort vårdköerna? Är det det som ni vill ta bort när ni nu gör era egna budgetar och säger nej till våra finansieringar?

Ett genomgående tema i denna debatt har varit att kritisera alliansen för att vi har genomfört det som vi sade att vi skulle genomföra. Jag tycker att det är lite trist att svensk politisk debatt har kommit dithän att när de partier som går till val på en tydlig politik och också genomför det som de har sagt att de ska genomföra får kritik. Jag tycker att det snarare borde vara självklart att de löften som man har gått till val på genomför man när man väl har vunnit valet. Det är det som vi har försökt att göra i den här budgeten.

Jag kan säga att vi på tio dagar inte har klarat allt, men vi har åtminstone gjort ett reellt försök, och nu är det er tur.
(Applåder)

Anf. 31 STEFAN ATTEFALL (kd):

Herr talman! Efter Pär Nuders stora och vackra skönmålning av allt som socialdemokratin har utträttat ställde jag frågan till honom varför man ändå förlorade valet. Jag tror att vi finner svaret i ett uttalande av Olof Palme. Han sade en gång att om socialdemokratin förlorar kampen mot arbetslösheten, då förlorar man också sin själ. Och där har vi på något sätt kärnan i det hela. Socialdemokratin gick inte att känna igen. Socialdemokratins engagemang för de arbetslösa fanns inte längre. I stället var det en skrytvals över allt som man har gjort och allt som man påstår sig göra. Men människor känner inte igen sig i den verklighetsbilden.

Finansminister Anders Borg har flera gånger ställt frågan vad oppositionen kommer att göra nu. Jag var med 1991–1994 i riksdagen då Socialdemokraterna var i opposition tillsammans med Vänsterpartiet. Det var klagomål, det var kritik, men det var inga egna idéer. Man vågade inte precisera sina tankar och sina förslag inför opinionen. Jämför det med hur alliansen har jobbat! Alliansen har förberett sig och presenterat sina förslag, och en del människor är nu förvånade över att vi tänker genomföra det som vi faktiskt har presenterat och gått till val på.

Man klagar här också högljutt på alliansens första budget, och man skryter om allt som har genomförts tidigare. Detta har både Pär Nuder, Ulla Andersson och Mikaela Valtersson sysslat med. Problemet är att era metoder inte har fungerat. De har inte skapat jobb och har inte bidragit till ett starkare och bättre Sverige utifrån de förutsättningar som vi har haft med god konjunktur och liknande saker.

En av de metoder som vi använder oss av är att rikta skattesänkningar till tjänstesektorn. Det handlar om att rikta skattesänkningar till den typen av jobb som vi privatpersoner köper. Och här vet vi säkerligen av personliga erfarenheter men också av ekonomisk forskning att om man sänker skatten på den typ av tjänstejobb som vi människor köper för beskattade pengar så får man en mycket direkt effekt på sysselsättningen därför att de skattekilrar som finns när man ska betala både inkomstskatt, arbetsgi-
varavgifter och moms gör att jobben trängs undan.

Jag tycker att det talas mycket föraktfullt om jobb i tjänstesektorn. Den som städar har tydligen inte något högt människovärde i Vänsterns Sverige. Tydligen får inte heller de som sköter liftarna något högre män-

niskovärde. Jag tror att det är viktiga arbeten som görs. Hela den här riksdagen består av människor i tjänstesektorn, oavsett om man sitter här framme och hjälper till med protokollet eller om man städar våra arbetsrum. Alla gör ett viktigt arbete.

Vad vi kristdemokrater och Allians för Sverige vill göra är att hyvla ned trösklarna och öppna upp möjligheterna för människor att komma i arbete så att också vi som privatpersoner ska ha råd att köpa tjänster. Det kan handla om hjälp i trädgården, det kan handla om hjälp med bilen, det kan handla om städning, och det kan handla om många sådana saker. Vi vet att det ger effekt på sysselsättningen. Det är en pusselbit för att skapa fler jobb.

Vad är alternativet till alliansens jobbpolitik? Ja, det är aktivitetsgaranti, förtidspensioneringar, friår, plusjobb och öppet arbetslösa. Det är ju det som är alternativet. Den politik som har lett till det misslyckandet fungerar ju inte. Vi måste pröva en ny politik, och vi har lagt fram ett förslag som vi har vunnit väljarnas förtroende för.

Jag vill också kommentera det som Ulla Andersson sade. Hon ondgjorde sig över vårdnadsbidraget. Det var någonting mycket unket, och det var både ett för lågt och ett för högt belopp. Om beloppet är för lågt så kan jag garantera Ulla Andersson och Vänsterpartiet att vi kan bli bundsförvanter i kampen för att höja vårdnadsbidraget. Men problemet är att Ulla Andersson och vänsterpartisterna aldrig har mött de småbarnsföräldrar som gör allt för att försöka dra ut nuvarande föräldraförsäkring så lång tid som det bara är möjligt. Det handlar om alla de småbarnsföräldrar som vill vara hemma lite längre med barnen när de är små och om alla de småbarnsföräldrar som faktiskt också gör det under stora ekonomiska uppoffringar. De finns möjligtvis inte i Vänsterpartiets Sverige. Men jag möter dem. De är ganska många, och det visar sig i olika opinionsundersökningar att det är en majoritet av småbarnsföräldrarna. Dessa människor ger vi en extra möjlighet, ett ekonomiskt stöd, att få del av samhällets stöd för att de ska kunna vara hemma lite längre om de så önskar eller kanske gå ned i arbetstid och kombinera förvärvsarbete med att vara hemma. De får del av stödet till barnomsorgen med vårdnadsbidraget. De får del av detta, och det tas inte från någonting annat. Tvärtom behöver vi bra förskolor med bra kvalitet. Och vi behöver många andra olika barnomsorgsformer. Det är föräldrarna som ska välja. Det är föräldrarna som har ansvaret. Och vi politiker ska ställa upp med verktygen och inte bestämma åt småbarnsföräldrarna.
(Applåder)

Överläggningen var härmed avslutad.

Budgetpropositionen bordlades.

2 § Justering av protokoll

Justerades protokollet för den 10 oktober.

Förste vice talmannen meddelade att vid frågestunden *torsdagen den 19 oktober kl. 14.00* skulle följande statsråd närvara:

Utbildningsminister Lars Leijonborg (fp), jordbruksminister Eskil Erlandsson (c), miljöminister Andreas Carlgren (c), socialminister Göran Hägglund (kd) och finansminister Anders Borg (m).

4 § Anmälan om interpellationer

Anmäldes att följande interpellationer framställdes

den 13 oktober

2006/07:16 Gällande arbetsrätt

av *Sven-Erik Österberg* (s)

till statsminister Fredrik Reinfeldt (m)

2006/07:17 Eventuella förändringar av socialförsäkringssystemets grunder

av *LiseLotte Olsson* (v)

till statsrådet Cristina Husmark Pehrsson (m)

2006/07:18 Skolan i regeringsförklaringen

av *Rossana Dinamarca* (v)

till statsrådet Jan Björklund (fp)

den 16 oktober

**2006/07:19 Massarbetslöshet bland IT-tekniker i samband med hem-
pc-reformens avskaffande**

av *Monica Green* (s)

till finansminister Anders Borg (m)

2006/07:20 Skatteundandragande och skattefusk

av *Marie Engström* (v)

till finansminister Anders Borg (m)

2006/07:21 Citytunneln

av *Pia Nilsson* (s)

till statsrådet Åsa Torstensson (c)

2006/07:22 Agerande från EU mot Polens HBT-fientliga regering

av *Jan Lindholm* (mp)

till statsrådet Cecilia Malmström (fp)

Interpellationerna 2006/07:16–18 redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 17 oktober.

Interpellationerna 2006/07:19–22 redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 24 oktober.

Anmäldes att följande frågor för skriftliga svar framställdes

den 13 oktober

2006/07:19 Förbud mot åldersdiskriminering

av *Alf Svensson* (kd)

till justitieminister Beatrice Ask (m)

2006/07:20 Tonnageskatt för sjöfarten

av *Claes-Göran Brandin* (s)

till finansminister Anders Borg (m)

2006/07:21 Finansministerns ansvar för höga institutionshyror

av *Sonia Karlsson* (s)

till finansminister Anders Borg (m)

2006/07:22 Kulturministerns ansvar för höga institutionshyror

av *Sonia Karlsson* (s)

till kulturminister Cecilia Stegö Chilò (m)

2006/07:23 Rätt till abort för utländska kvinnor

av *Mona Sahlin* (s)

till socialminister Göran Hägglund (kd)

2006/07:24 Folkmordet på armenier, assyrier/syrianer, kaldéer och pontier i det ottomanska riket

av *Hans Linde* (v)

till utrikesminister Carl Bildt (m)

2006/07:25 Fängslande av fackliga aktivister i Iran

av *Hans Linde* (v)

till utrikesminister Carl Bildt (m)

2006/07:26 Visumtvång för medborgare från Bolivia

av *Alice Åström* (v)

till utrikesminister Carl Bildt (m)

2006/07:27 Kobra Rahmanpour och kvinnors rättigheter i Iran

av *Alice Åström* (v)

till utrikesminister Carl Bildt (m)

2006/07:28 Militärkuppen i Thailand

av *Kalle Larsson* (v)

till utrikesminister Carl Bildt (m)

Frågorna 2006/07:19–25 redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 17 oktober.

Frågorna 2006/07:26–28 redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 24 oktober.

6 § Kammaren åtskildes kl. 15.20.

Prot. 2006/07:11
16 oktober

Förhandlingarna leddes
av talmannen från sammanträdet början till och med 1 § anf. 26 (delvis)
och
av förste vice talmannen därefter till sammanträdet slut.

Vid protokollet

ANNALENA HANELL

/Eva-Lena Ekman

Innehållsförteckning

1 § Debatt med anledning av budgetpropositionen	1
Anf. 1 Finansminister ANDERS BORG (m)	1
Anf. 2 PÄR NUDER (s).....	5
Anf. 3 ROGER TIEFENSEE (c).....	8
Anf. 4 CHRISTER NYLANDER (fp)	10
Anf. 5 STEFAN ATTEFALL (kd).....	12
Anf. 6 ULLA ANDERSSON (v)	14
Anf. 7 MIKAELA VALTERSSON (mp).....	18
Anf. 8 Finansminister ANDERS BORG (m)	21
Anf. 9 PÄR NUDER (s) replik.....	23
Anf. 10 Finansminister ANDERS BORG (m) replik.....	23
Anf. 11 PÄR NUDER (s) replik.....	24
Anf. 12 Finansminister ANDERS BORG (m) replik.....	25
Anf. 13 ULLA ANDERSSON (v) replik	26
Anf. 14 Finansminister ANDERS BORG (m) replik.....	26
Anf. 15 ULLA ANDERSSON (v) replik	27
Anf. 16 Finansminister ANDERS BORG (m) replik.....	28
Anf. 17 MIKAELA VALTERSSON (mp) replik	29
Anf. 18 Finansminister ANDERS BORG (m) replik.....	29
Anf. 19 MIKAELA VALTERSSON (mp) replik	30
Anf. 20 Finansminister ANDERS BORG (m) replik.....	31
Anf. 21 ROGER TIEFENSEE (c).....	31
Anf. 22 ULLA ANDERSSON (v) replik	32
Anf. 23 ROGER TIEFENSEE (c) replik.....	32
Anf. 24 ULLA ANDERSSON (v) replik	32
Anf. 25 ROGER TIEFENSEE (c) replik.....	33
Anf. 26 MIKAELA VALTERSSON (mp) replik	33
Anf. 27 ROGER TIEFENSEE (c) replik.....	33
Anf. 28 MIKAELA VALTERSSON (mp) replik	34
Anf. 29 ROGER TIEFENSEE (c) replik.....	34
Anf. 30 CHRISTER NYLANDER (fp)	34
Anf. 31 STEFAN ATTEFALL (kd).....	37
2 § Justering av protokoll	38
3 § Meddelande om frågestund	39
4 § Anmälan om interpellationer	39
5 § Anmälan om frågor för skriftliga svar	40
6 § Kammaren åtskildes kl. 15.20.	41